

BARDU – "PLUG IN TUN(E)"

MÅLSETTING

Forslagets målsetting er å sikre at Fremtidstunet kan bygges ut over tid, i en fleksibel plan- og gjennomføringsprosess. Rammene i prosessen skal gi et bærekraftig og funksjonelt anlegg, både på kort og lang sikt. Anlegget skal ha en tydelig arkitektonisk steds karakter og gode varierte møteplasser.

STRATEGI

Forslagets strategi er ikke å vise et endelig resultat av hvordan fremtidstunet vil bli. Forslaget viser en metode for å sikre at fremtidstunet kan utvikles over tid etter fastlagte rammer (infrastruktur). Disse rammene er både fleksible og tydelige, og sikrer at prosjektet kan få en gjennomført høy kvalitet funksjonelt og som arkitektonisk sted.

Rammene er den tekniske og "arkitektoniske" infrastrukturen, som begge etableres tidlig. Den tekniske infrastrukturen omfatter primært kommunikasjon. Den arkitektoniske infrastrukturen omfatter konkrete elementer og reguleringsbestemmelser som sikrer den arkitektoniske steds kvaliteten.

ARKITEKTONISK INFRASTRUKTUR

Arkitektonisk "infrastruktur" inneholder følgende elementer i dette forslaget:

TUNET

TUNET er stammen i prosjektet. TUNET er den lange rektangulære formen som strekker seg gjennom det meste av området og binder alle funksjonene sammen. TUNET har praktiske sider (hovedareal for uteopphold og kommunikasjon/ energi) og TUNET er det viktigste arkitektoniske rommet i prosjektet.

TUNETS FORM TILPASSER SEG EKISTERENDE VEGETASJON OG NYE PLAGSER

TUNETs form er tydelig og konkretisert gjennom det solide og holdbare dekket (elementer på 4,5 x 4,5m som lages av forskjellige stein-, betong- og murmaterialer). Dekkets soliditet gjør at det tåler å bli gjennomført av andre bygningselementer, vegetasjon etc, slik at det blir et spill mellom harde og myke flater. Der hvor det er eksisterende og nye trær, trekker det faste dekket seg tilbake og gir rom for det myke.

TUNET = MØTEPLASSER

TUNET er både den viktigste (offentlige) møteplassen, og mange små og store møteplasser. TUNET binder sammen hele området på langs, samtidig som det binder sammen funksjoner som ligger tett opp mot hverandre på tvers. TUNET er områdets viktigste uteareal og kommunikasjonsareal i skoletiden og etter skoletid.

TUNET er en sosial organisering – ikke bare en rekke med bygg – i TUNET ligger det et betydelig potensial i at de forskjellige elevgruppene, personale, foreldre og besøkende kan møte hverandre både organisert og tilfeldig, og uavhengig av hvilken skole eller organisasjon de tilhører. TUNET er møteplass for alle.

TUNET er en "praktisk" organisering, hvor man kan ha stor glede av hverandre, både mht arbeidskraft, kunnskap og inspirasjon.

TUNET = AKTIVT

TUNET er fullt av aktivitetstilbud ute og i bygningene som ligger inntil. Første etasje i bygningene kan utformes som butikksadser. Her plasseres funksjoner som tåler å bli eksponert og som viser aktivitet og at dette er et utadvendt sted.

TUNET HAR MYE SOL

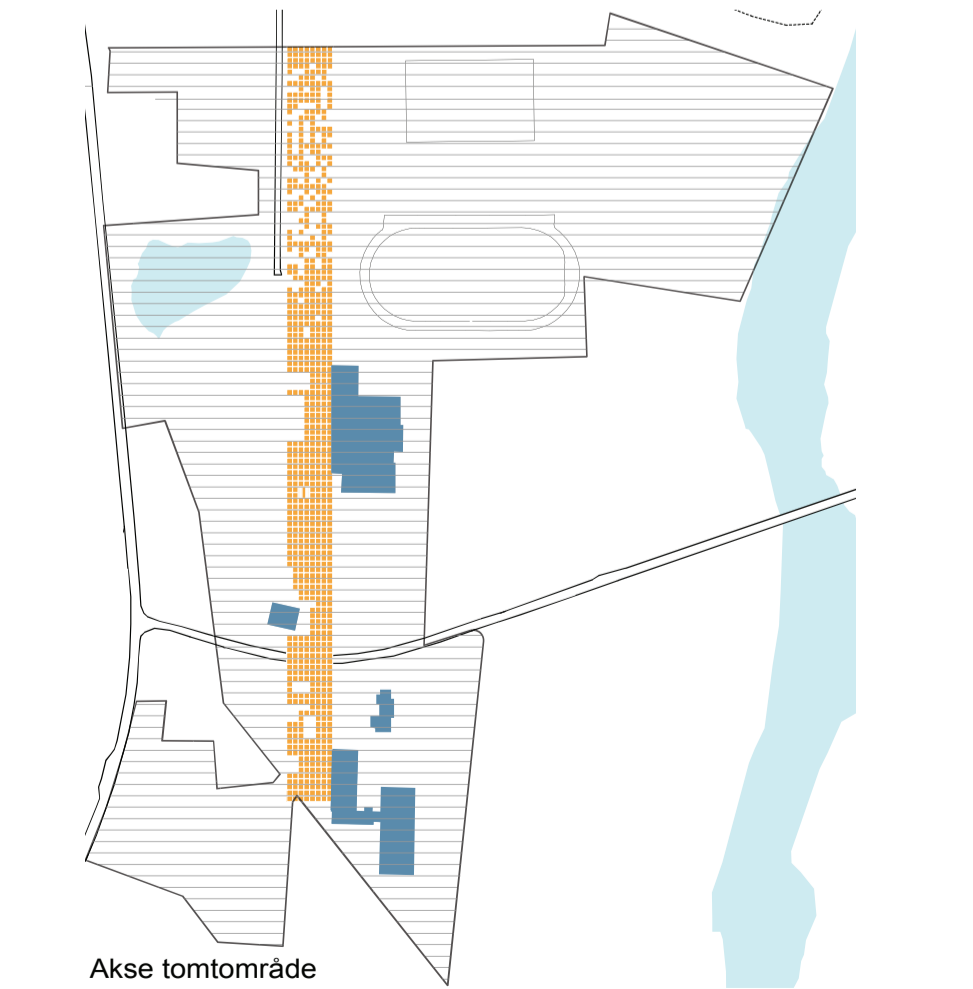
TUNET strekker seg i nord – sør retning. Det er bebyggelse (skoler og idrettshall etc) langs TUNET mot øst og åpent mot vest. Dette gir sollys inn på TUNET fra formiddagen og utover ettermiddagen og kvelden.

TUNET ER INTIMT OG ÅPENT

TUNET strekker seg gjennom hele området og åpner seg mot nord med flott utsikt mot fjellet og mot sør og vest med godt solinnfall. Det er åpent slik at man lett kan bevege seg gjennom hele området og nå alle funksjoner på en lett måte. Samtidig er det svært mange og varierte møteplasser og aktiviteter langs hele TUNETs lengde, noe som skaper intimitet og mindre lokale tun.

TILGJENGELIGHET

TUNET – er den viktigste kommunikasjonsåren på området. Det er planfritt og alltid brøytet. Deler av TUNET (inn mot bebyggelsen) er overbygd. Det er flere steder for HC parkering og mulig å kjøre helt fram til døra på TUNET for de brukerne som har behov for dette (og er den eneste tillatte bilkjøringen på TUNET).

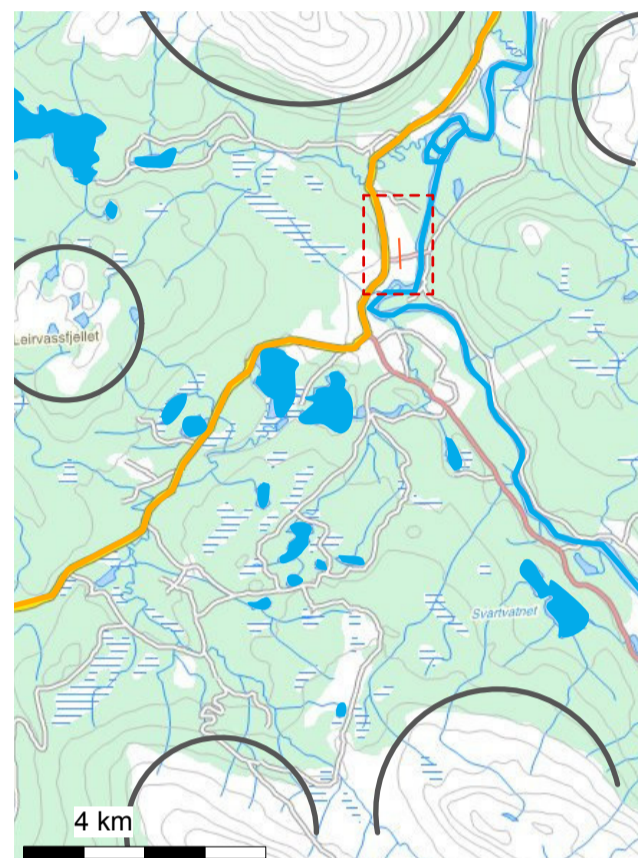
MALESTOKK – "TOMTENE"

Et aksesystem med bredde på 9m dekker området. All ny bebyggelsen skal forholde seg til aksesystemet. Dimensjonen 9m gir en god målestokk på bebyggelsen, generalitet og repetisjon som vil skape gjenkjennelse og variasjon. På denne måten innfører vi faste dimensjoner ("tomter") og felles rammer for den nye bebyggelsen, samtidig som den kan utformes på forskjellig vis og med forskjellige uttrykk. 9m er en romlig dimensjon som vil gi intime, skjermede rom ute og inne. 9m kan refereres til bredden på en enebolig. To aksebredder sammen (18m), spiller opp mot de største eksisterende bygningene på området. På denne måten får vi nye bygninger i forskjellig størrelser og ikke bare veldig store og veldig små bygg som det er i dag.

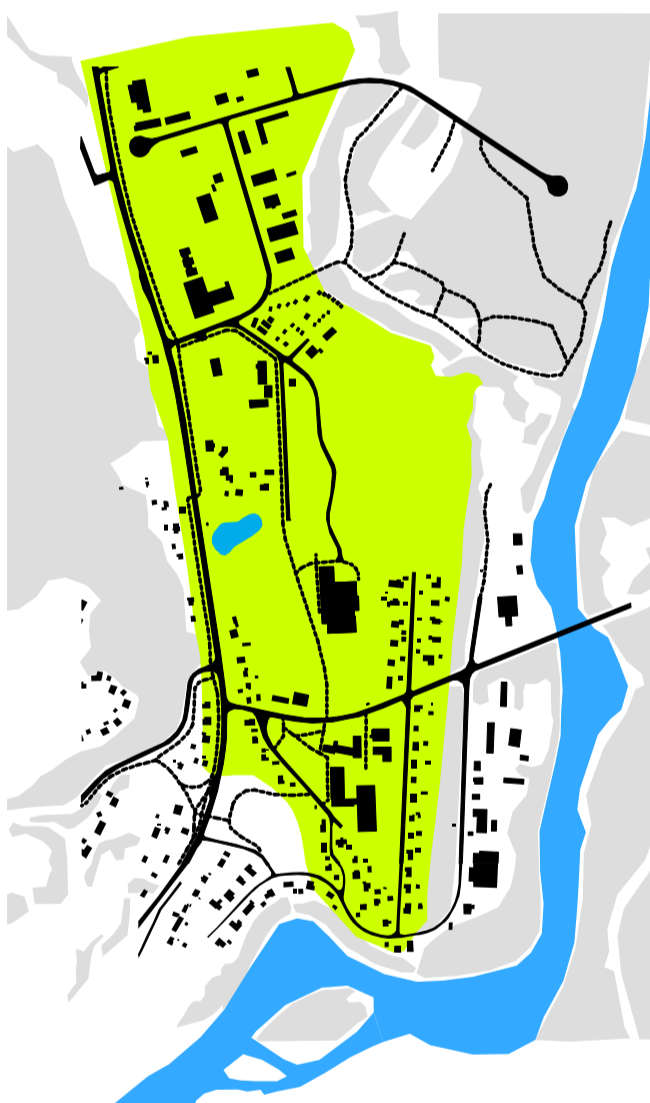
9m kan beskrives som "småskala" og kan være en god dimensjon for barn i forskjellige aldre. Det er en dimensjon som kan gi håndterlige spenn og bygninger med enkle og rasjonelle konstruksjoner, samtidig som variasjonen kan skape et spennende arkitektonisk spill.

9meters strukturere utearealene på samme måte som bebyggelsen. Den gir en rytme på uterommene, som veksler mellom intime små rom til større fellesrom som f.eks 17. Mai plassen. Det danner seg også "lokale" tun langs TUNET, som ved barneskolen, ungdomsskolen, utenfor idrettsbygget etc. TUNET ligger under og binder alle disse forskjellige rommene sammen.

Det er også tenkt byggelinjer som angir maksimum antall etasjer. Det foreslås en etasje mot eneboligbebyggelsen mot øst og for øvrig inntil to etasjer.

Det store landskapsrommet

Plataet

TUNET og 17. mai plassen

BETYDELIG FLEKSIBILITET INNEFOR HOVEDGREPET

Forslaget viser at den nye bebyggelsen har en generell karakter, som kan romme forskjellige funksjoner til forskjellig tid.

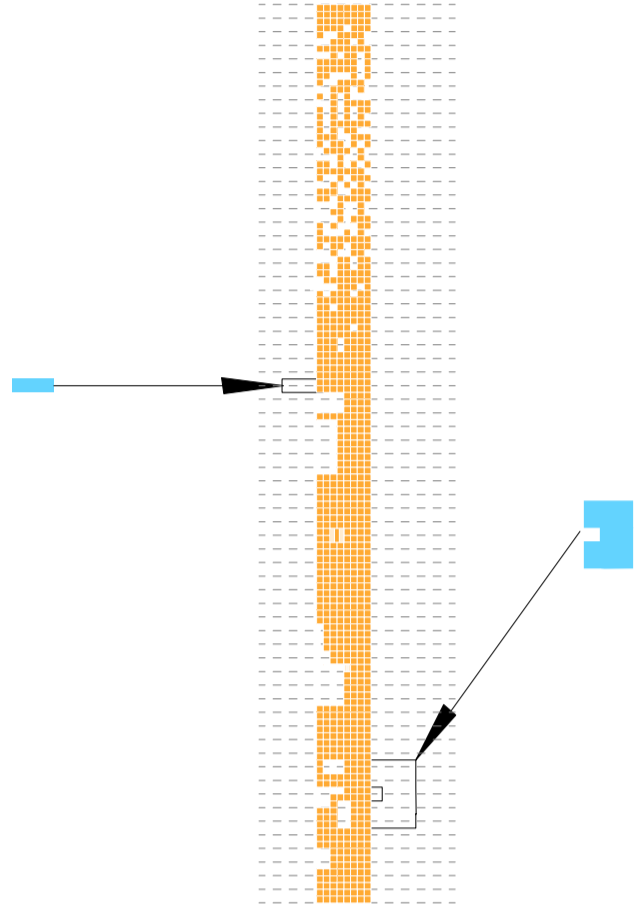
Dette betyr at man i planprosessen kan flytte på funksjoner og omfang av bebyggelsen uten at hovedgrepet mister styrke og klarhet. Illustrerte eksempler viser f.eks at barneskolen kan ligge som i dag med eksisterende bebyggelse og noe nybygg, eller noe av eksisterende bygg revet og mer nybygg, eller nærmere idrettsbygget i et helt nytt bygg. Tilsvarende vurderinger kan man gjøre med ungdomsskolen. Det er også mulig å tenke seg ungdomsskolen og barneskolen sammenbygget til en skole.

FLEKSIBILITET I BRUK

Bygningenes generalitet vil gi fleksibilitet i "daglig" bruk, mht at rommene vil kunne ha generell karakter og tilgjengelighet og lett kan romme forskjellige funksjoner.

FLEKSIBILITET PÅ LANG SIKT (ELASTISITET)

På lang sikt vil man kunne flytte på trinn og avdelinger, og tilpasse seg framtidige skolestrukturer. Bebyggelsen er utformet slik at man enkelt kan koble bygningskropper sammen, enten det er for å ta neste bygg i permanent bruk, eller for sambruk av areal.

PLUG-IN

TEKNISK INFRASTRUKTUR

Følgende tiltak foreslås:

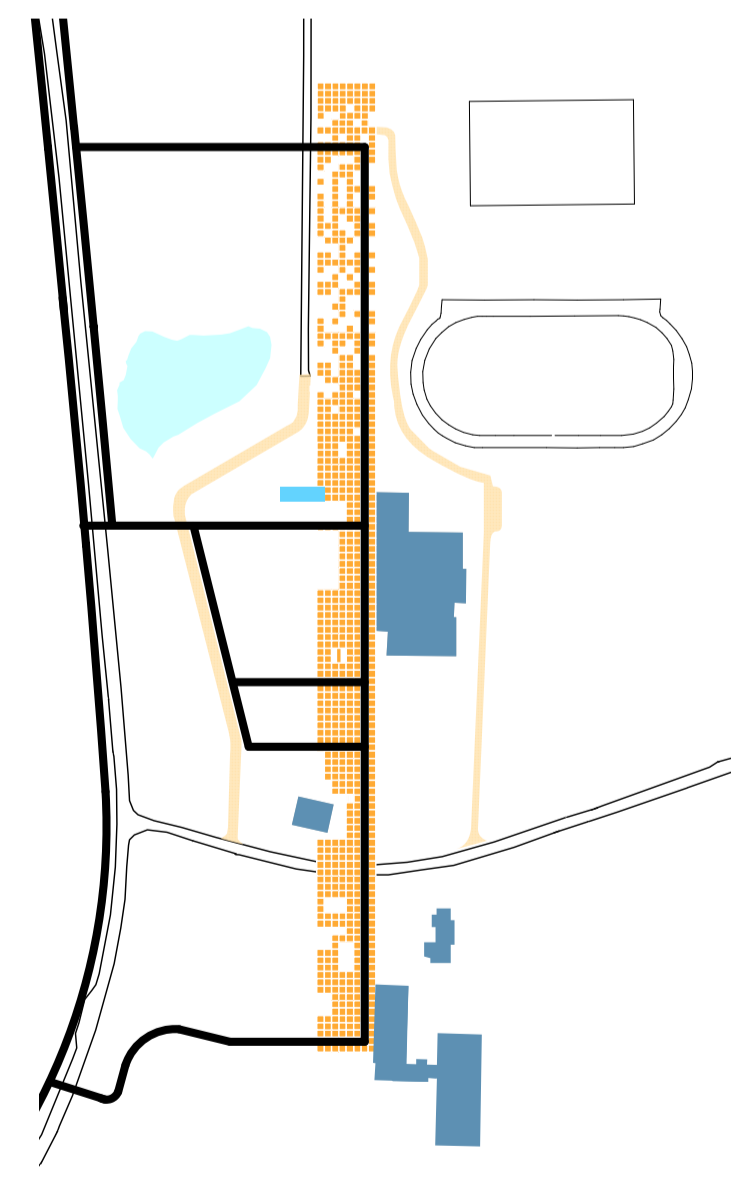
TUNET – UTEAREAL OG DEN VIKTIGSTE KOMMUNIKASJONSÅREN

TUNET er det viktigste stedet for kommunikasjon internt på området, mellom skolene, idrettshallen og utearealene etc. TUNET er en viktig og aktiv del av utearealet. På denne måten blir TUNET et levende sted, hvor det alltid vil være aktivitet.

Rytmen på "tomtene" langs TUNET gjør at funksjoner kan fordele seg i hele lengden av TUNET. På denne måten kan vi få desentraliserte adkomstveier, desentralisert parkering i flere små plasser, fordeling av mindre ballbaner og intime uteplasser, overdekte uteplasser etc.

TUNET OG SPONGAVEIEN

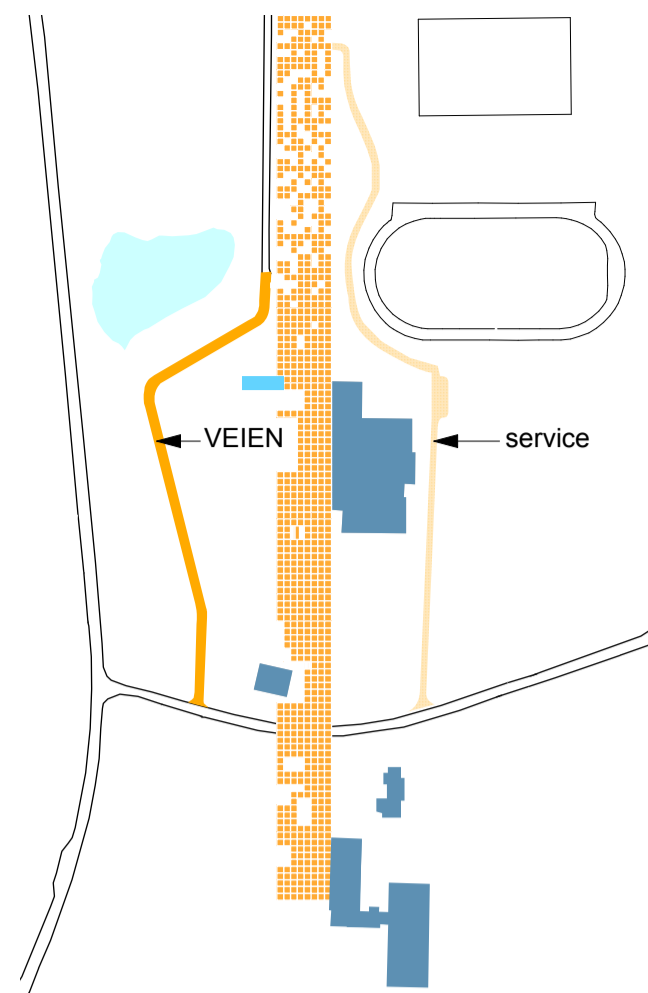
TUNET krysser Spongaveien og har høyere prioritet enn denne. TUNETs dekke går gjennom Spongaveien på en slik måte at det fungerer som fartsdemper. Det legges inn pullerter, gangfelt og sikkerhetssoner for å påse at kryssing fungerer sikkert, etter prinsippet "shared space". Hovedtyngden av trafikk til området trenger ikke å krysse TUNET, da denne trafikken takles i "Veien".

Gang- og sykkelstier

GANG- OG SYKKELVEI

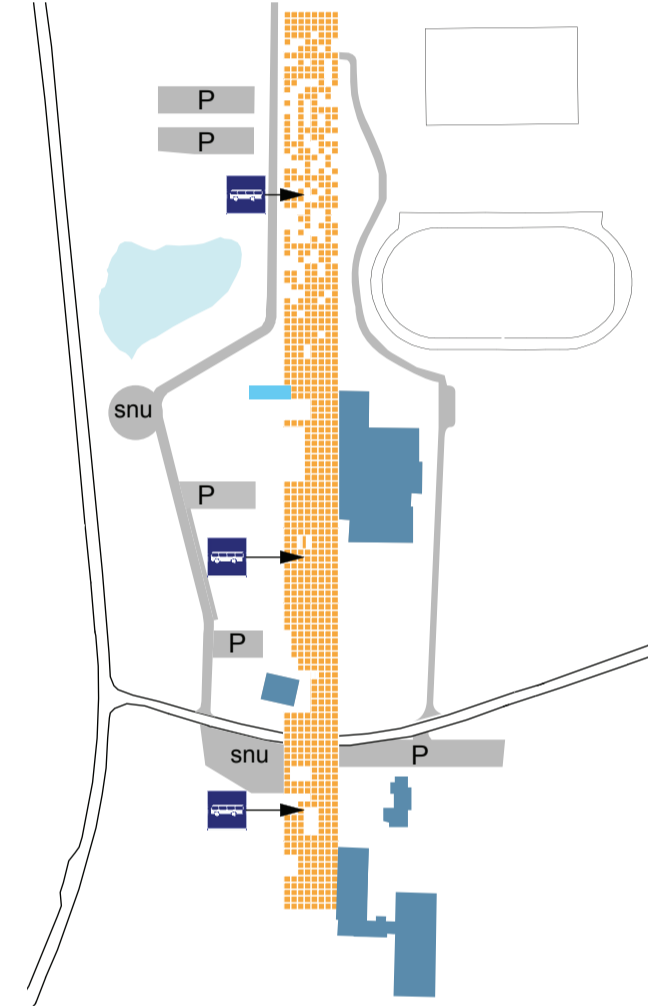
I tillegg til TUNET som er den viktigste "gang- og sykkelveien", er det foreslått gang og sykkelveier direkte fra riksveien, og fra "Veien", samt eksisterende gang- og sykkelvei helt sør på området. Det er jevn fordeling av sykkelparkering og sykkelkur langs hele TUNET.

Nye veier

"VEIEN" – BUSS OG BIL
"Veien" er en forlengelse av eksisterende vei fra nord, som nå blir trukket gjennom området til Spongaveien. "Veien" er trukket i ytterkanten av området, nærmest mulig Riksveien. På denne måten dannes det et stort trafiksikkert område mellom "Veien" og TUNET, skolene og idrettsanlegget. "Veien" benyttes til skolebuss og busser i forbindelse med idrettsanlegg etc. Den benyttes som adkomstvei for bilparkering og de som skal levere og hente barn i bil.

Det foreslås en busslomme på andre siden av Spongaveien som betjener barneskolen. Det foreslås en levering og henteplass for biler i direkte tilknytning til barnehagen (e) og SFO/ småskolen. Her er det også noe parkering.

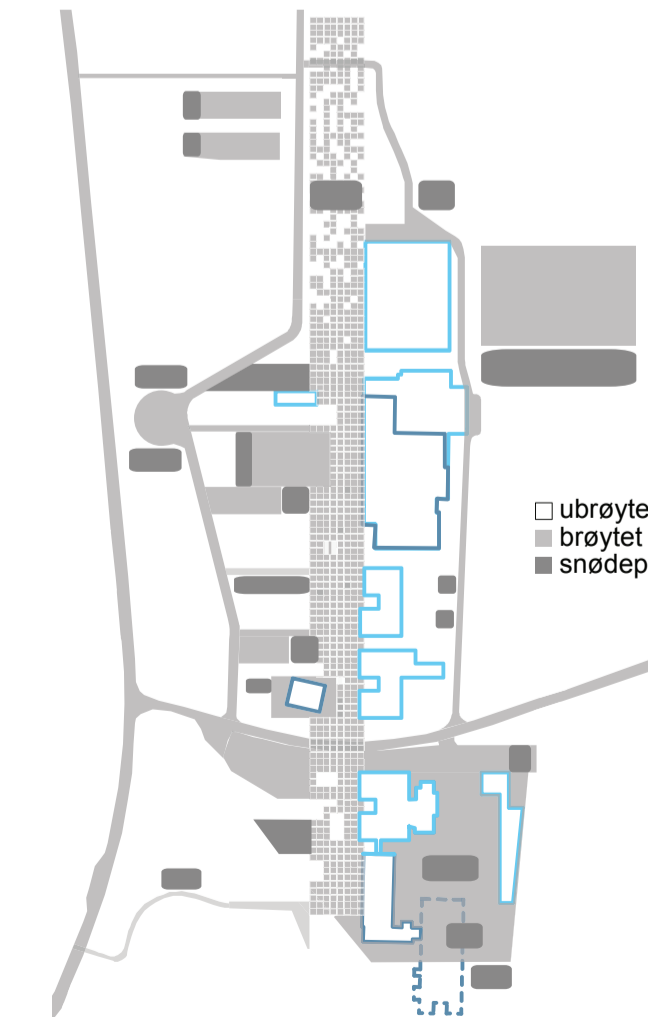
Buss og bil

SERVICEVEIEN

For å kunne betjene Idrettsbygget, evt fotballhall, skolene etc, foreslår vi at det etableres en "servicevei" som går fra Spongaveien, på baksiden av bebyggelsen. Denne er kun til intern service og vil ha svært lite trafikk. Sammen med vegetasjonen, danner den en buffer mot eneboligbebyggelsen. Serviceveien strekker seg videre til idrettsbygget, på utsiden av evt ny hall, forbi evt ny fotballhall/ kunstgressbane og videre ut på eksisterende vei.

BRØYTING – SNØDEPONI

Brøyteplanen viser at store deler av snødeponiene kan ligge i tilknytning til TUNET og med hyppige intervaller. Dette gjør at snøen ikke må fraktes så langt. Snødeponiene er plassert slik at de stort sett benyttes som buffere eller for vinterlek på TUNET.

UTEAREAL – BRUK AV VEGETASJON

SKOLENES UTEAREAL

TUNET er det viktigste utearealet fordi det både er adkomstområde for alle funksjonene, kommunikasjonsåren mellom funksjonene og aktivt uteareal. TUNETs vestside overlapper delvis med de aktivitetsarealene som ligger videre nedover mot "Veien". Slik blir aktivt areal og kommunikasjonsareal fløttet inn i hverandre. De aktive sonene blir lett tilgjengelige og TUNET blir levende. Her ligger det alt fra stier og sykkelparkering, forskjellige ballbaner, sandlek, snødepot til lek, områder med vegetasjon/skog, overbygde areal etc.

I tillegg til dette har vi laget et skjermet og intimt uteareal for barnehagen(e), SFO og småtrinnet, på baksiden av barneskolen. Her vil de minste barna kunne bevege seg og leke innefor et avgrenset og beskyttet område, og gradvis bli introdusert til "Fremtidstunet". Deler av den gamle barneskolen er revet (ikke i alle alternativ) og området er beplantet mot sør og mot naboen, til alles fordel. Barna får små intime lysninger inne i eventyrskogen sin.

Området mot sørøst, som i dag er åpent og til tider ganske fuktig, foreslår vi beplantet. Skogen, som etter hvert vil gro til, vil holde området tørrere og man vil få intime og værskjermede uterom til barneskolen og et mer variert tilbud.

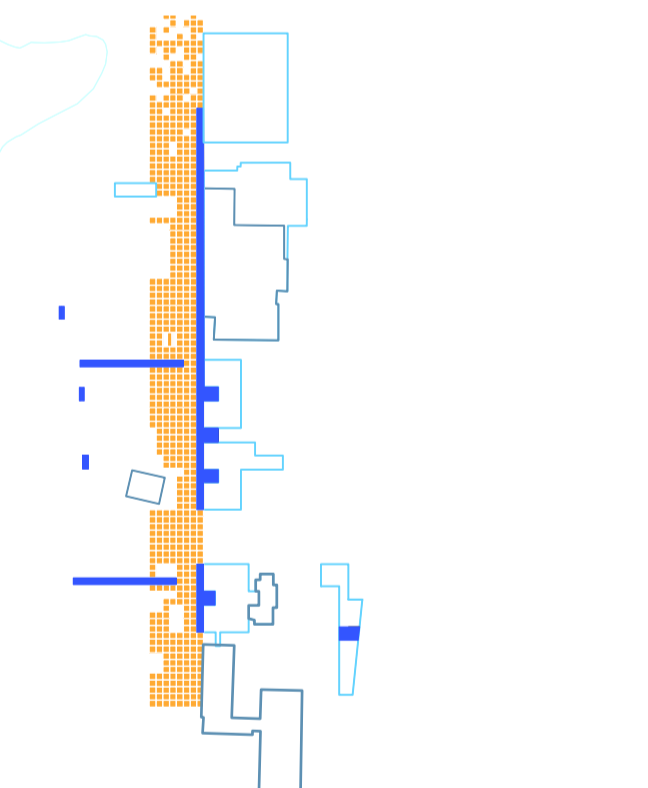
EKISTERENDE VEGETASJON OG NY VEGETASJON

Det er noe eksisterende vegetasjon som må fjernes. Dette gjelder spesielt noen av trærne sør for svømmehallen, hvor vi foreslår ny bebyggelse for skole. Her mener vi at mange av trærne også kan bevares og integreres inn i mellom bebyggelsen.

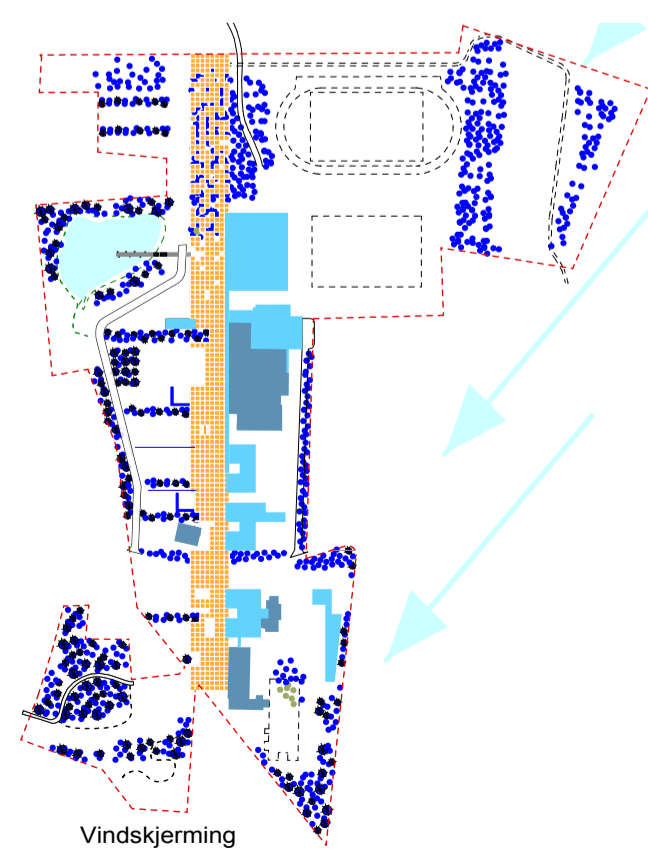
Det etableres ny vegetasjon særlig i tilknytning til barnehage og småskolen, som beskrevet over. I tillegg til dette etableres det "striper" med vegetasjon i tilknytning til TUNET. Disse fungerer også som værskjerm mot vinden.

I tillegg etableres det grønne bufferzoner mot eneboligbebyggelsen på alle områder der de møter området:

- mot øst langs serviceveien
- mot øst bak barnehagen og lekeområdet
- mot sørøst – den nye "skogen"
- mot sør – nye skogen på sletta

Overdekkede uteområder

Vindskjerming

IDRETT

Vi foreslår følgende tiltak for idrettsanleggene:

- idrettsbygget utvides som planlagt
- eksisterende kunstgressbane flyttes til samme side som idrettsbygget, evt med ny forballhall i forkant mot TUNET, evt hvis kunstgressbanen skal overbygges, plasseres den helt ut mot TUNET med en gang
- det etableres idrettsplass på eksisterende grusbane
- joggeløype tilknyttes elveparken og det lages joggerunde som passerer TUNET
- det er satt av rom for etablering av forskjellige typer ballbaner, ballbinger, ball-lek, klatrestativ, sandlek etc langs hele TUNET og i de to skjermede utearealene mot sør

FORSLAG - FUNKSJONSFORDELING BEBYGGELSE

Vi presenterer ett hovedforslag i 1:1000 på funksjonsfordeling. Det er helt uproblematisk og ett poeng i seg selv at dette forslaget kan bearbejdes og endres f.eks til en av de andre alternativene vi har vist. Poenget er at dette er mulig innenfor de rammene vi har vist i prosjektet, uten at hovedgrepet forringes.

Hovedforslaget viser følgende:

- den ene bygningskroppen av barneskolen rives (denne er lite funksjonell)
- ny bebyggelse etableres mot TUNET og kobles mot eksisterende bygg til barneskolen og til restene av eksisterende ungdomsskole
- alle adkomster og hovedorientering blir mot TUNET
- det bygges ny ungdomsskole nærmere idrettsbygget
- det bygges kulturskole ved idrettsbygget
- eksisterende barnehagebygg består og benyttes som ungdomskoleklubb
- det bygges ny barnehage

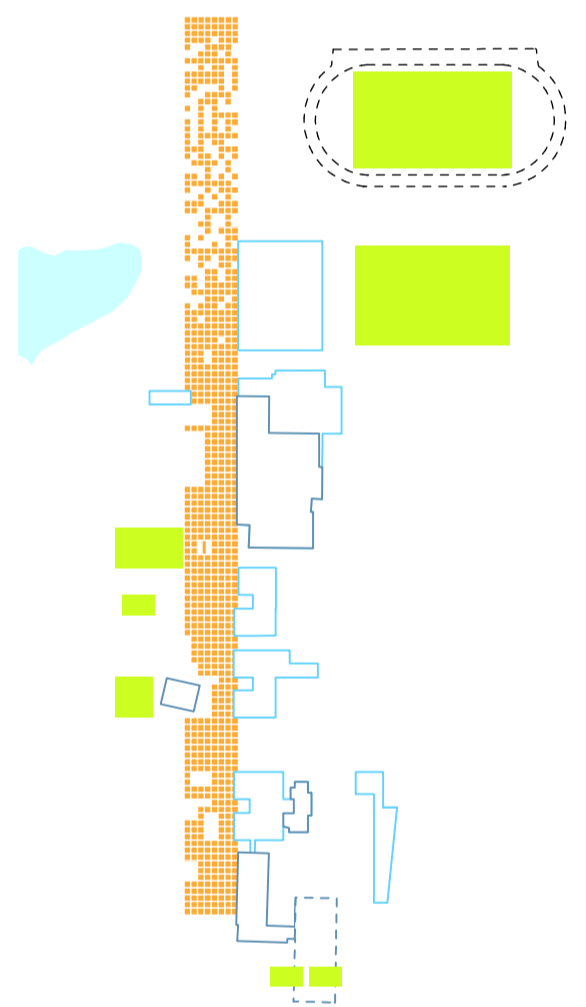
I dette forslaget samles areal både ute og inne for de minste barna. Det kan være en viss sambruk mellom barnehage, SFO og småtrinnet. Evt kan hele eksisterende barneskole bestå og deler av denne benyttes til barnehage og evt SFO.

Ungdomsskolen etableres i nærheten av idrettsbygget og med ungdomsskole rett over TUNET.

Kulturskolen etableres ved idrettsbygget, slik at ettermiddags- og kveldsaktivitet blir samlet her.

EVT RIVING AV DELER AV BARNESKOEN

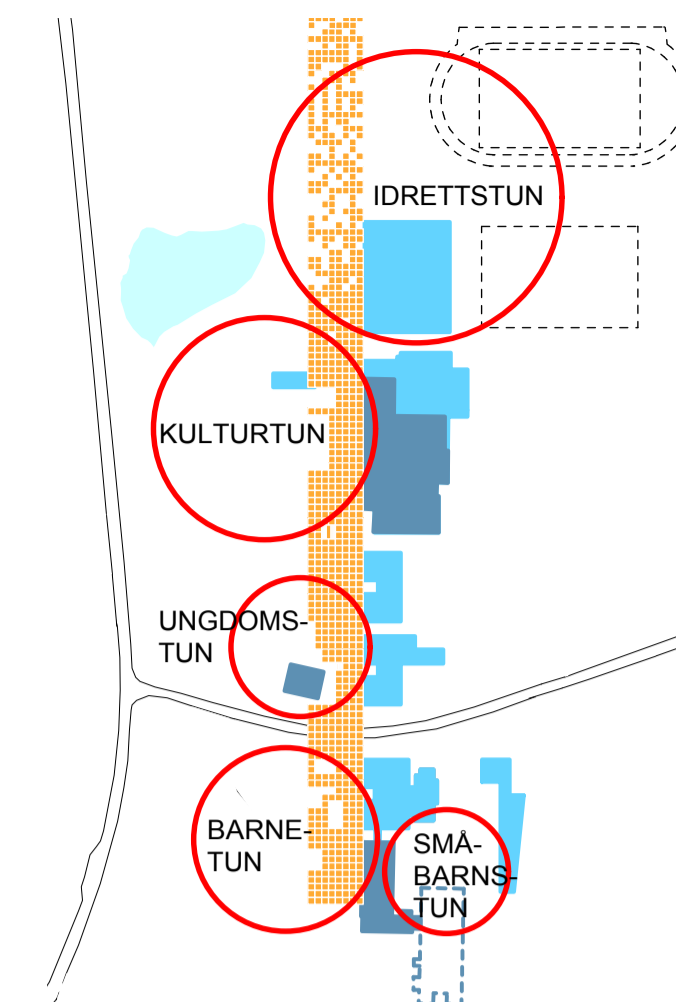
Det er et tiltak som må videre utredes, men erfaring viser at nybygg både kan være lønnsomt mht drift og investering. Vi ser at nybygg kan prosjekteres mer rasjonelt både mht fleksibilitet og sambruk, og at man på den måten kan dekke arealbehovet med et betydelig mindre areal enn eksisterende bygg.

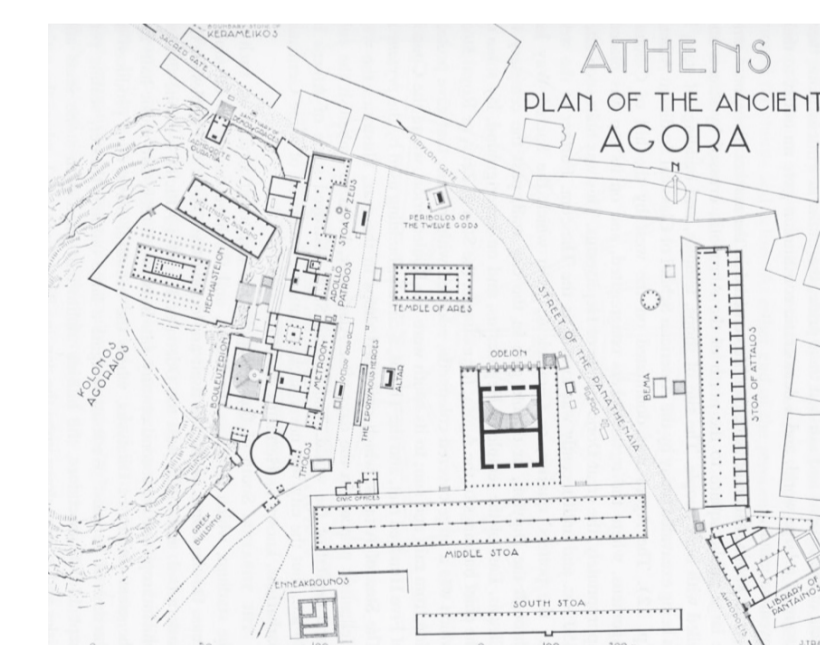
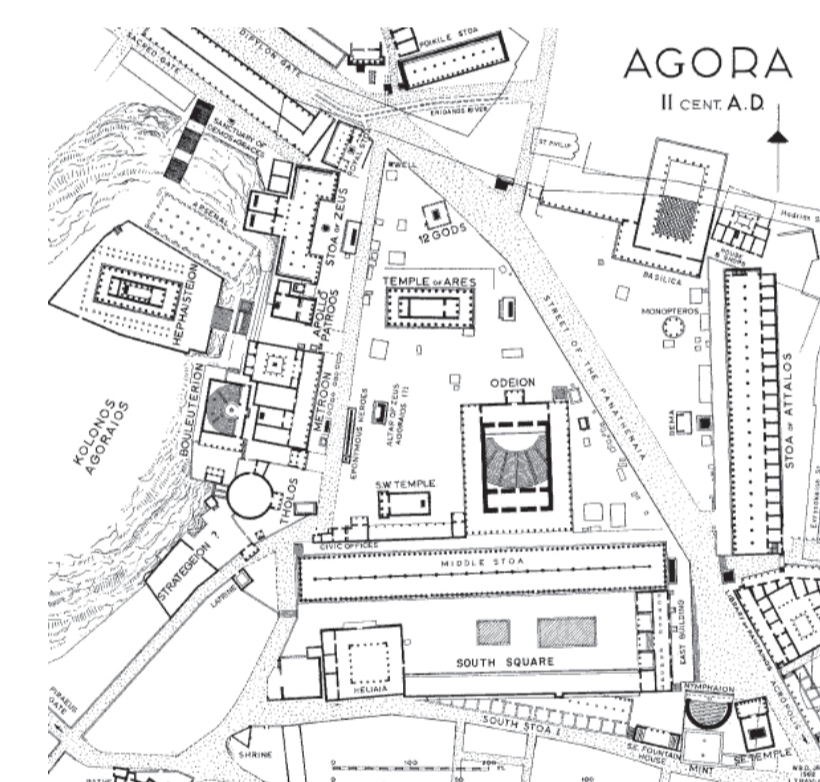
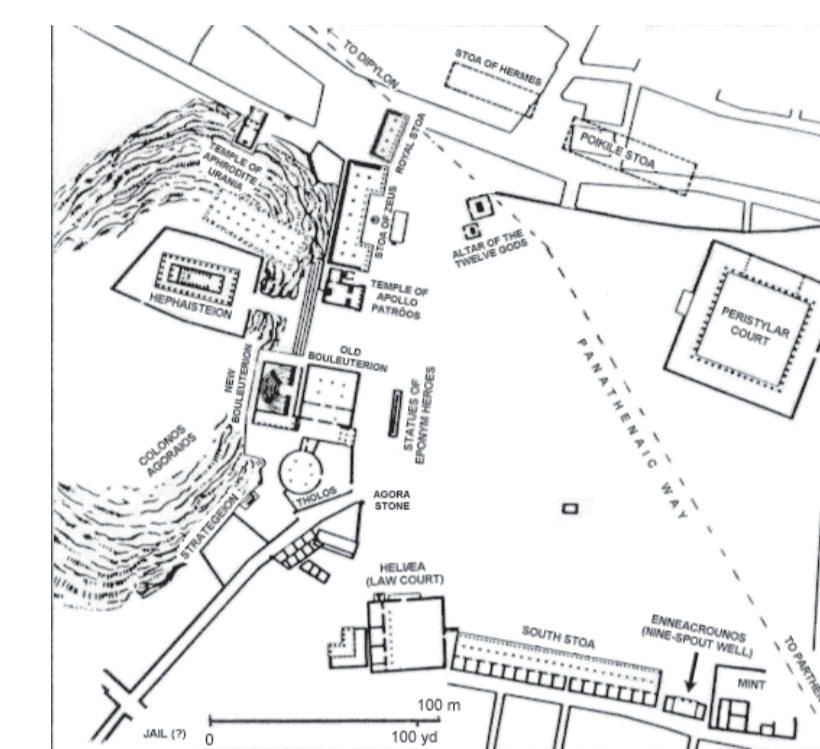
Ballbaner

Joggeløype

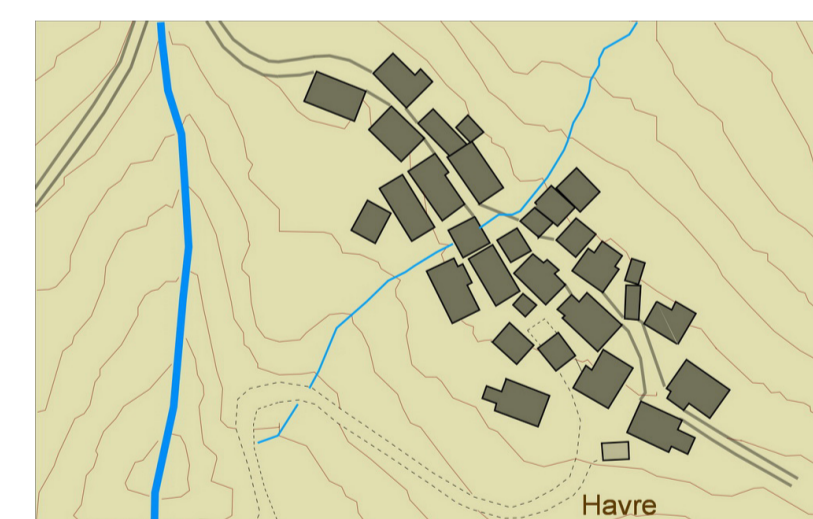
Lokale tun

Agora – skole?

Det er interessant å hente inspirasjon fra den athenske agora, som var en kombinasjon av møte- og markeds plass, som gjennomgikk en kontinuerlig utvikling. Denne utviklingen innebar både addisjon av nye bygg og senere fjerning av bygg. Agoraen var et viktig sted for møte, samtale og læring. Det interessante i denne sammenheng er at agoraen har beholdt sin ramme og form gjennom flere hundre år, mens bygningene som omkranser og betydningen av disse har endret seg. Den athenske agora var svært viktig sted for formidling av kunnskap, hvor f. eks Platon og Aristoteles ferdes og formidlet og diskuterte sin filosofi. Formidlingen skjedde ikke bare inne i lukkede rom og templer, men kanskje minst like mye i spaserter under søylegangene. Dette er langt fra Bardu, men møtepunktene mellom bygningene og de faste, organiserte treffpunktene, kan være minst like viktig for god læring. Det er dette vi har prøvd å ta med oss fra den athenske agora.

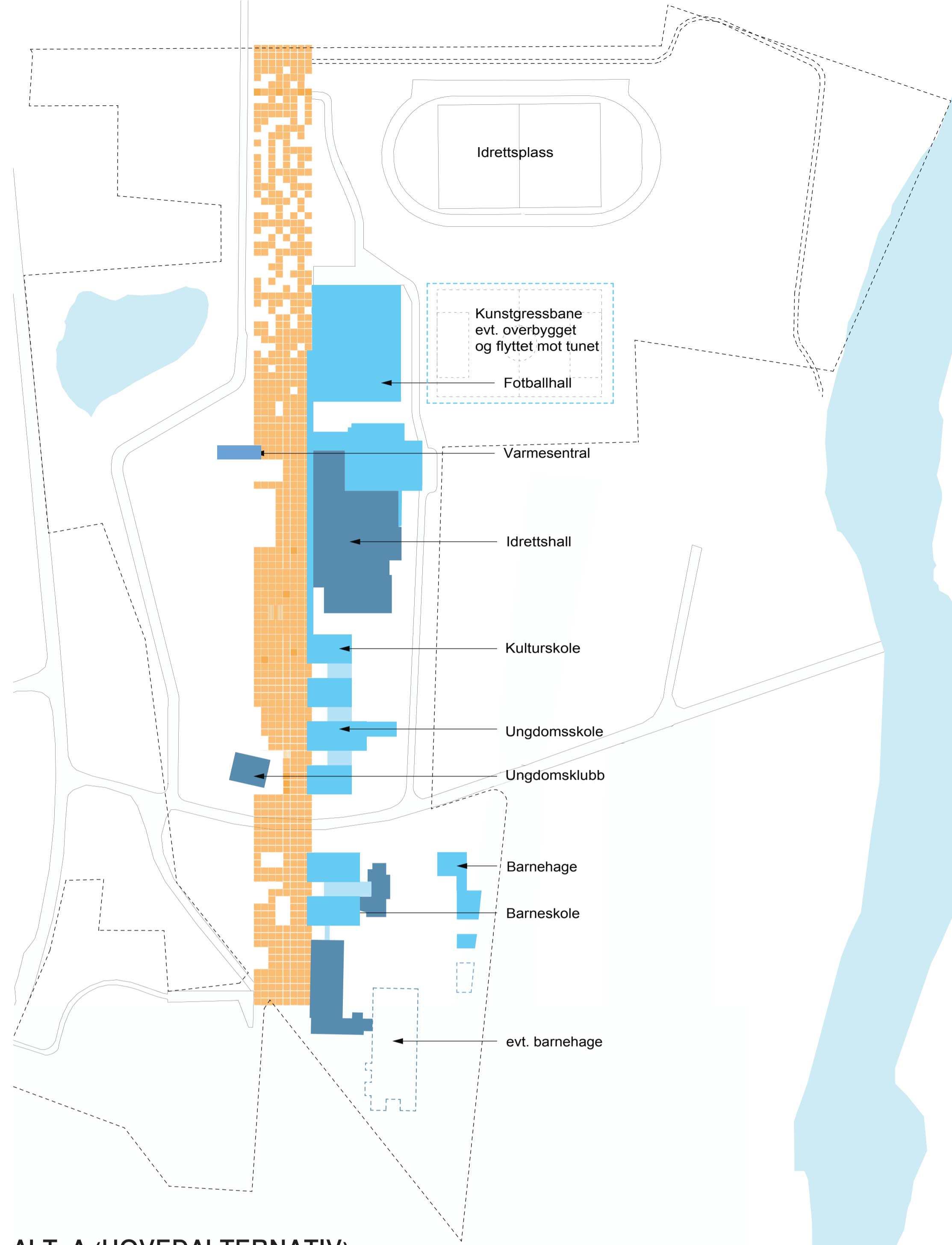

Tunet - Hva er et tun?
 I norsk sammenheng er tun gjerne knyttet opp mot et gårdsbruk el I (gjerne eldre). Det finnes klyngetun, rekketun, firkanttun etc. Karakteristisk er at bygningene danner et tydelig fellesrom, som både benyttes som kommunikasjon mellom de forskjellige bygningene (funksjonene) og til mange slags aktiviteter særlig av praktisk art, men også som sosial møteplass, tilfeldig eller organisert.

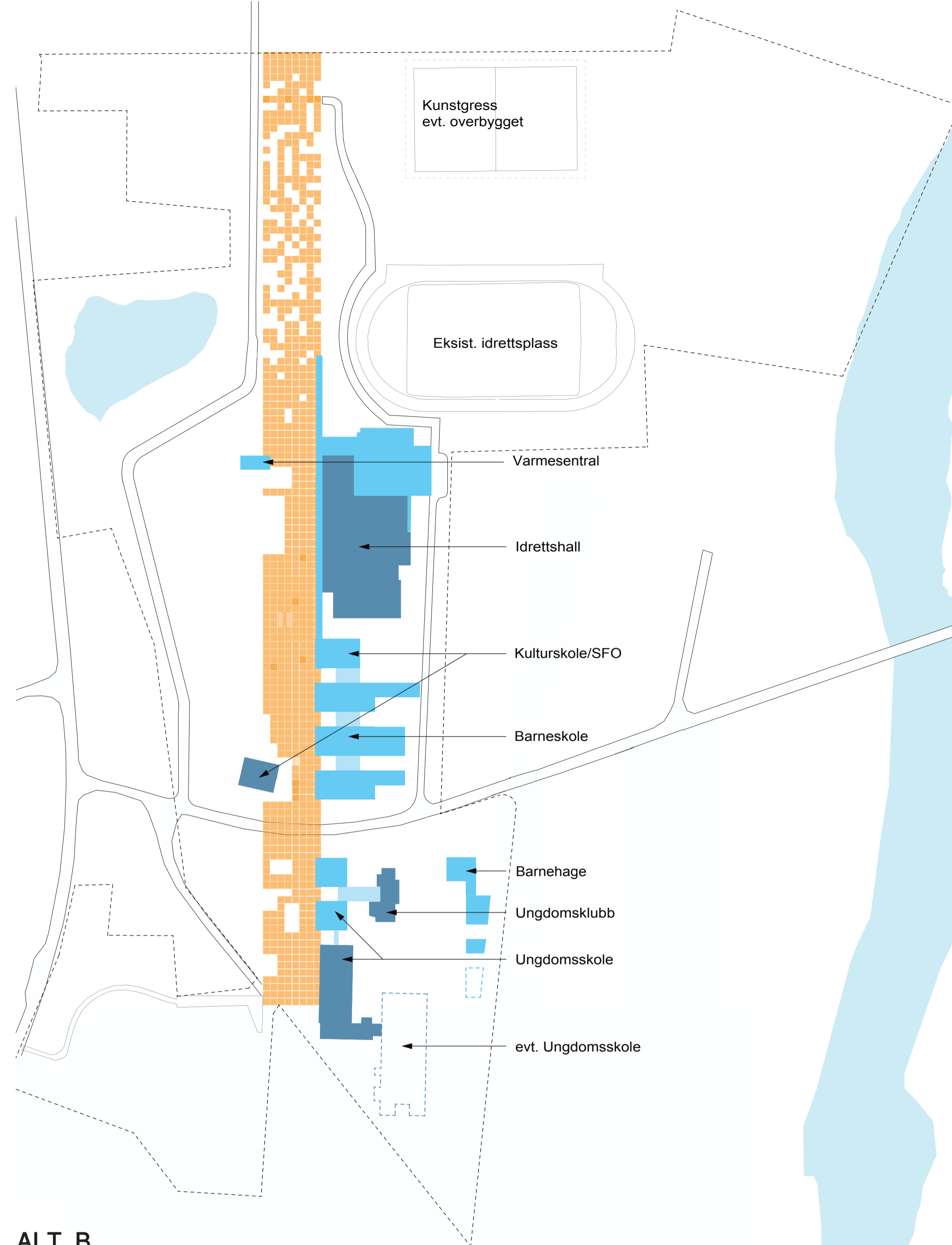
Tun = nærhet
 I ordet tun kan assosieres fellesskap og nærhet. Sånn sett er dette et relevant ord for en visjon som kan passe til Bardu kommunes program for "fremtidstunet".

Det er også interessant at ordet tun kan knyttes opp til det engelske ordet "town". By eller sted, på norsk, noe som betinger at bygningene har en presis nærhet til hverandre for at et sted, eller tun, skal kunne oppstå.

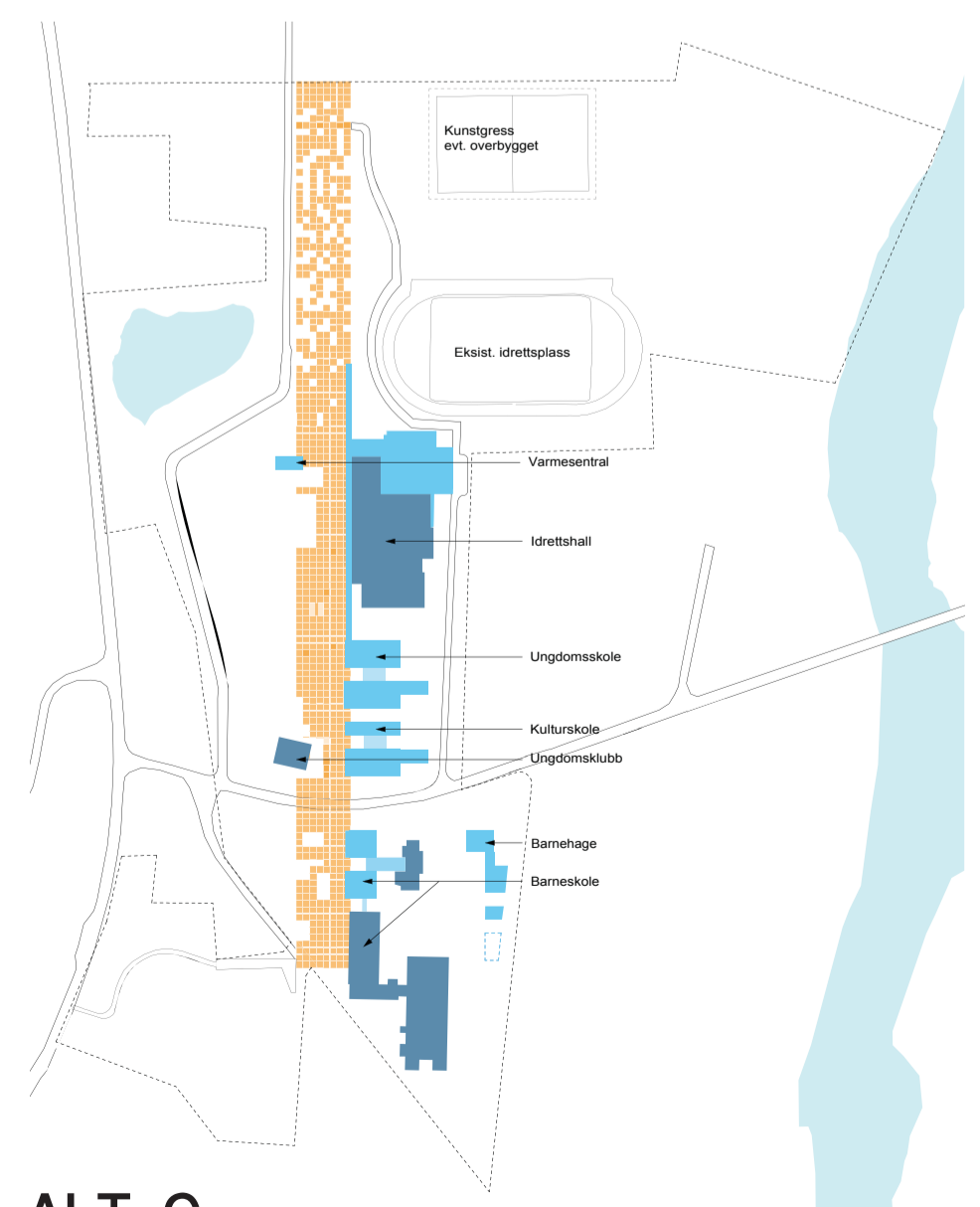
TUNET er vårt forslag henter inspirasjon fra det tradisjonelle tunet, særlig som sosial møteplass og til kommunikasjon, selv om formen på TUNET ikke er direkte tradisjonell.

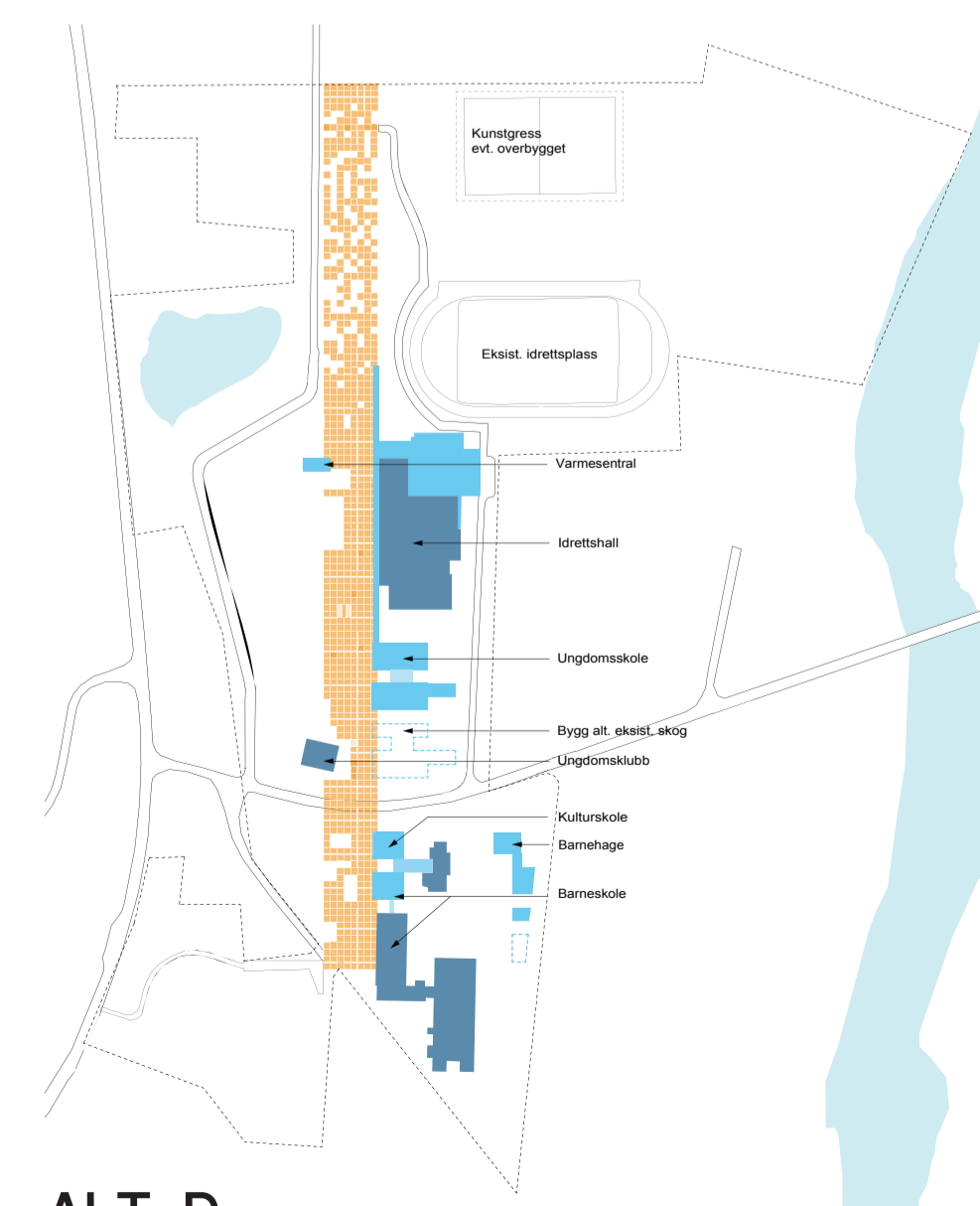
ALT. A (HOVEDALTERNATIV)

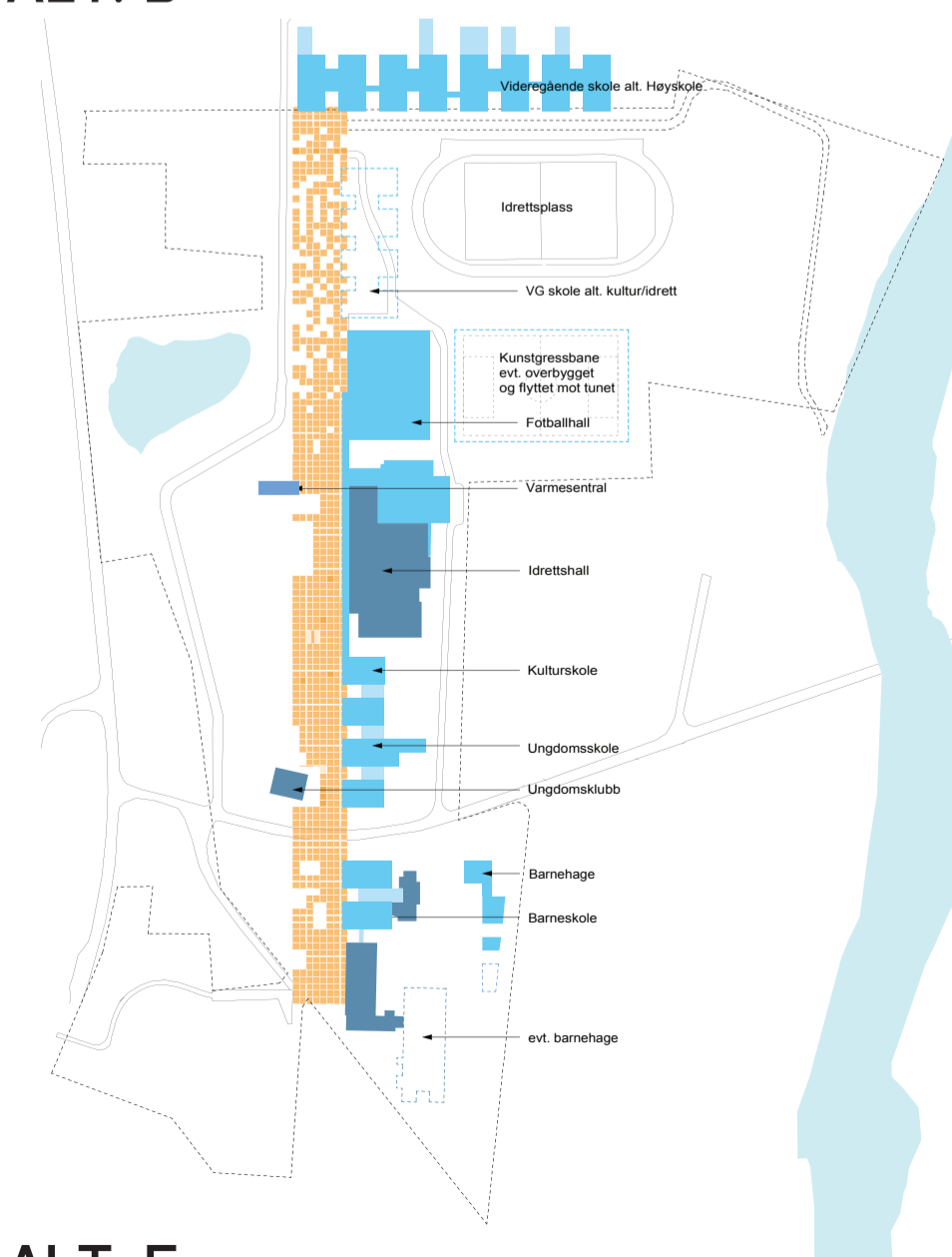
ALT. B

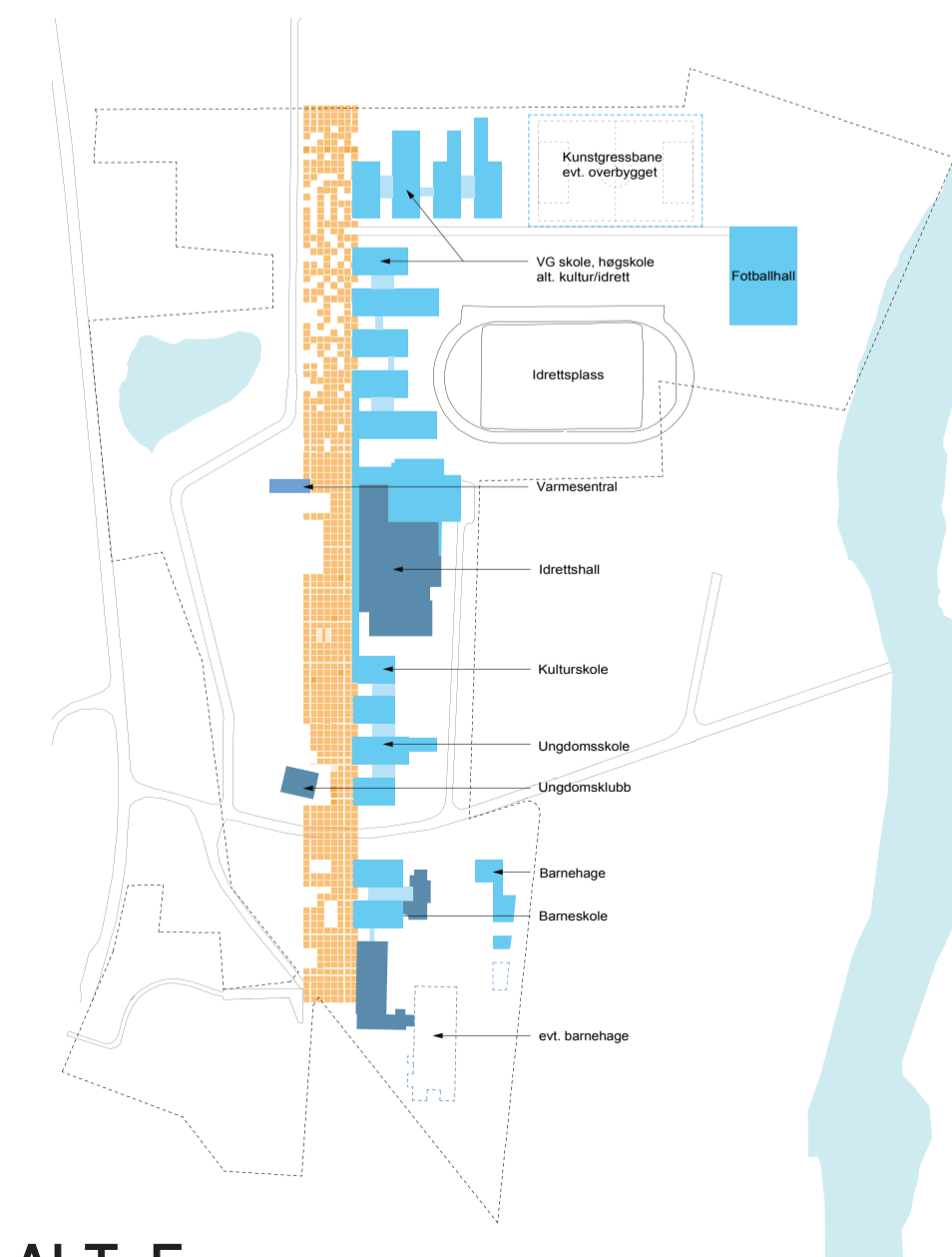
ALT. C

ALT. D

ALT. E

ALT. F

ALTERNATIVE FORSLAG (FLEKSIBILITET I PLANPROSESSEN)

Som det framkommer av de alternative forslagene, så er det ikke utforming av bebyggelsen eller TUNET eller utearealer som endrer seg, men innholdet i bebyggelsen. Den foreslåtte bebyggelsen er generell nok til at funksjoner med enkelhet kan flyttes om. Dette kan gjøres i den videre planprosessen, og i nær dialog med kommunen, brukere og andre involverte.

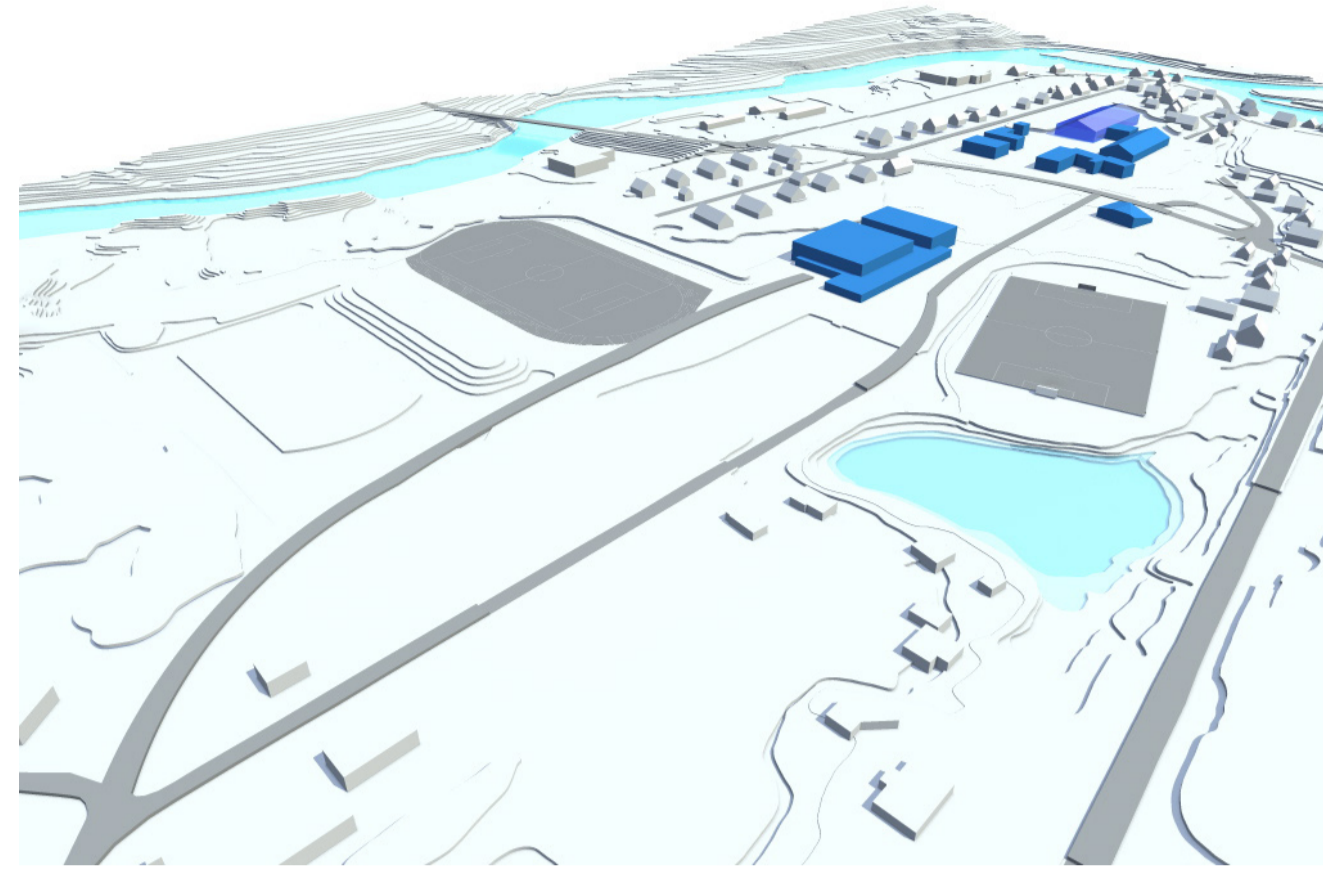
- Alternative forslag kan være:
- B – ALTERNATIV PLASSERING BARNESKOLE, UNGDOMSSKOLE OG KULTURSKOLE:
 - ungdomsskole i eksisterende barneskole i eksisterende bygg og delvis nybygg
 - barneskole og kulturskole ved idrettsbygget

- C og D – ALTERNATIV MED HELE BARNESKOLEN BEHOLDT:
- her er hele eksisterende barneskole beholdt med forskjellige alternativer til funksjonsfordeling på nybygningene

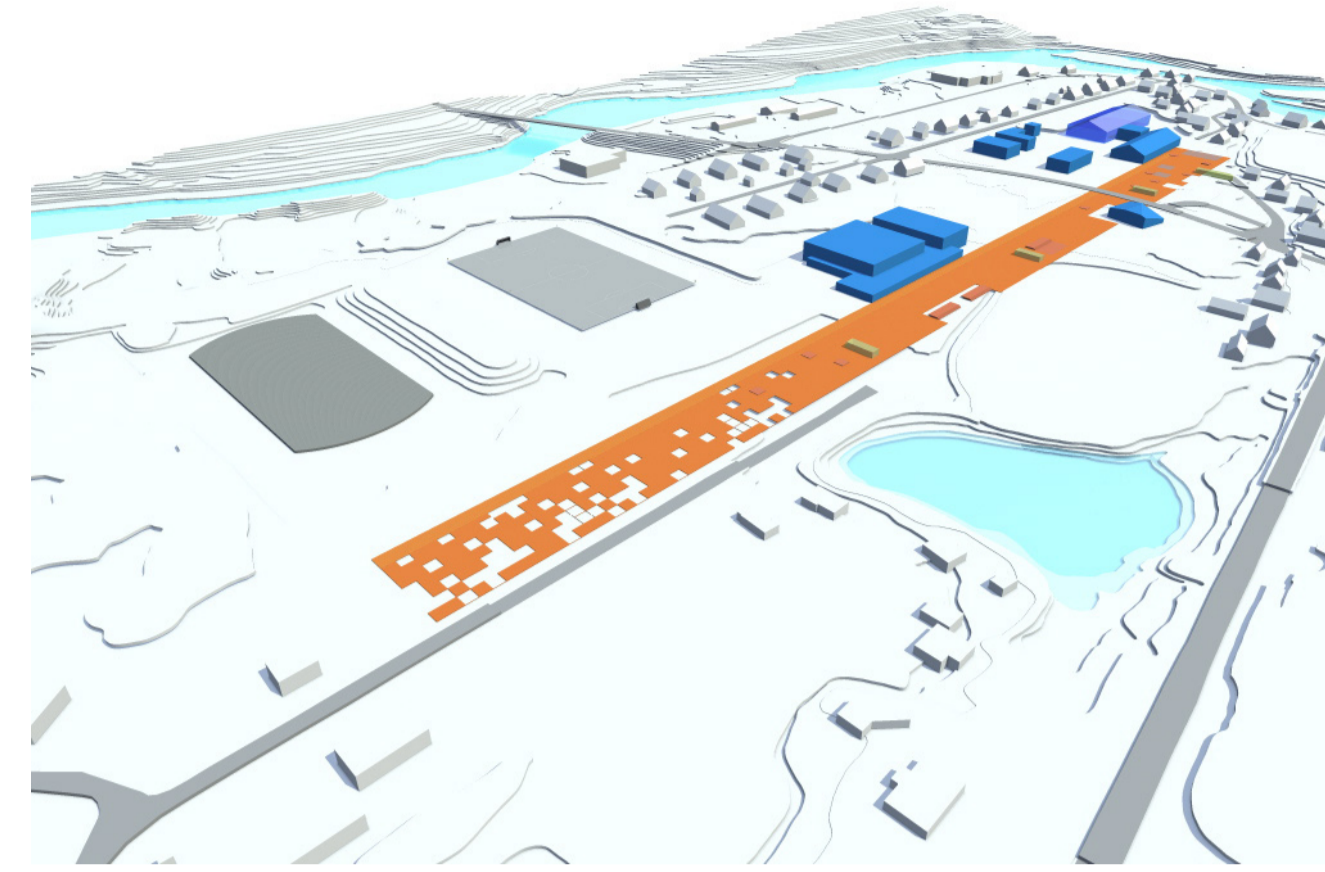
- E og F – UTBYGGING AV VIDeregående SKOLE OG/ ELLER HØYSKOLE:
- dette viser at det er lagt til ytterligere bebyggelse i nord for evt ny videregående skole eller evt ny høyskole, noe som det nå ligger veldig godt til rette for i og med all infrastruktur er på plass, idrettshall, idrettsbane etc
 - alt F viser at det også kan være en mulighet å plassere ny fotballhall nærmere elva, hvor man da kan utnytte skråningen til tribuner etc, og på denne måten får man et "trekkplaster" som øker attraksjonen av elveparken

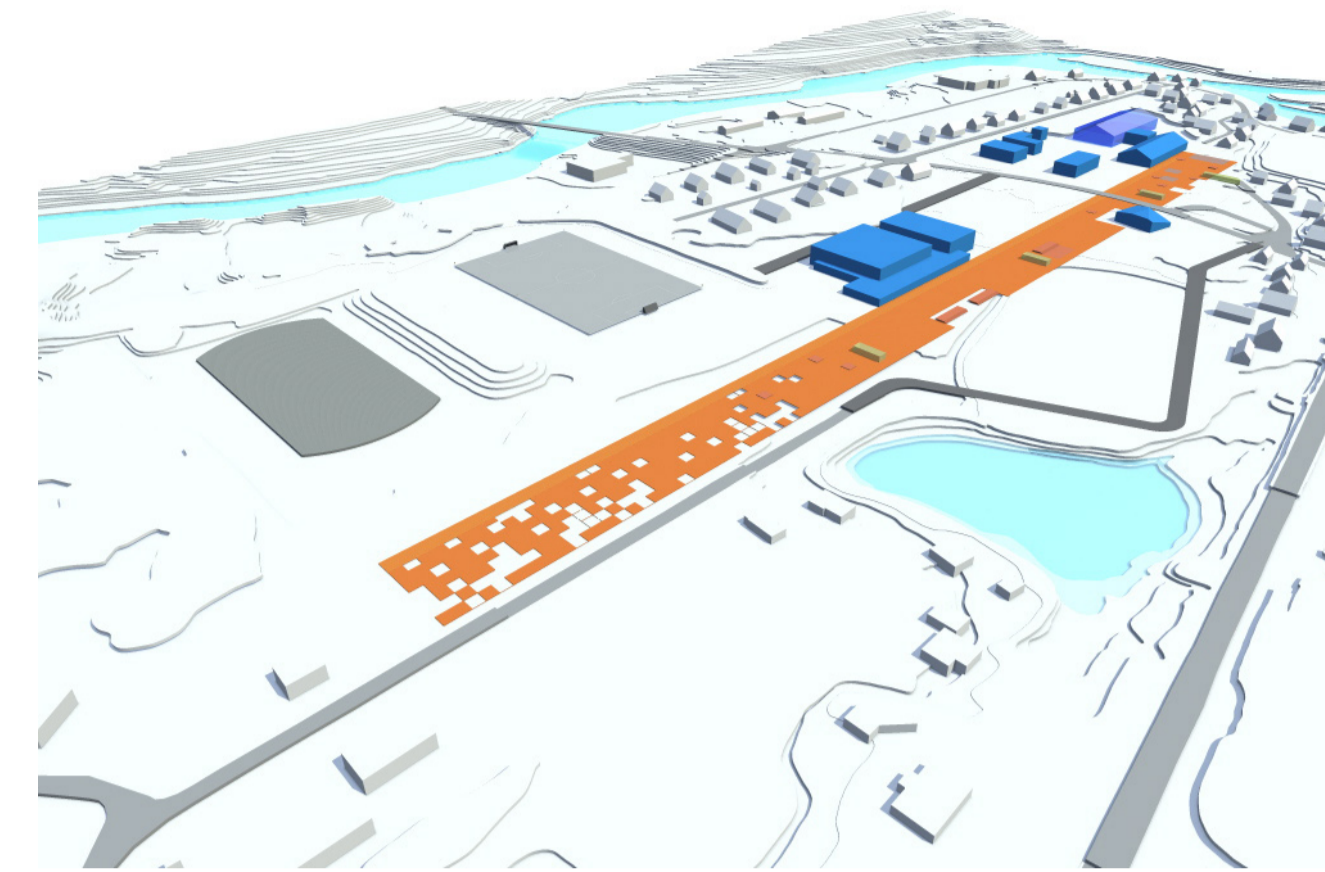
Klyngetunet på Jørde, Granvin
Her slynger veien seg naturlig gjennom bebyggelsen. Tunet blir både et sted og møteplass, men også en

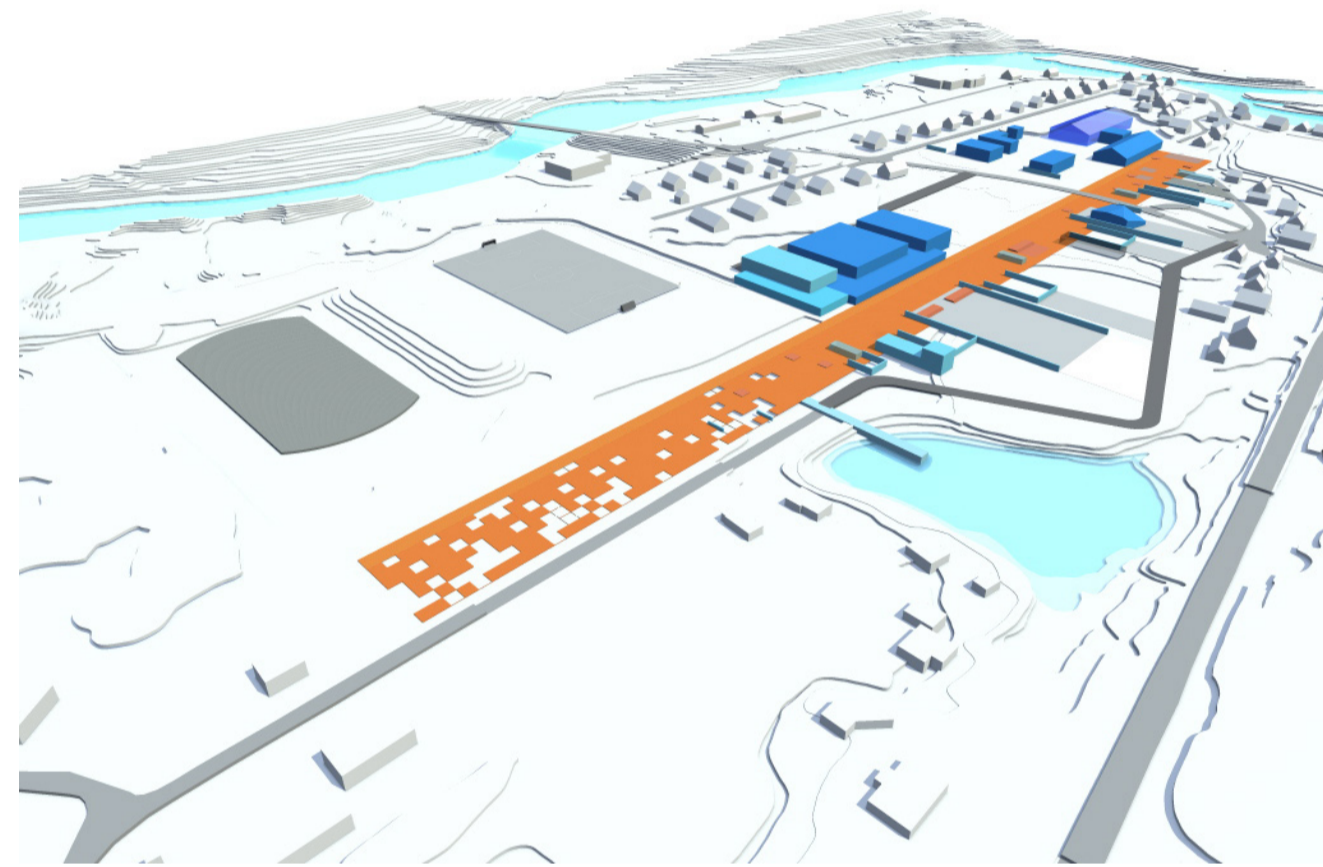
1. Eksisterende Situasjon

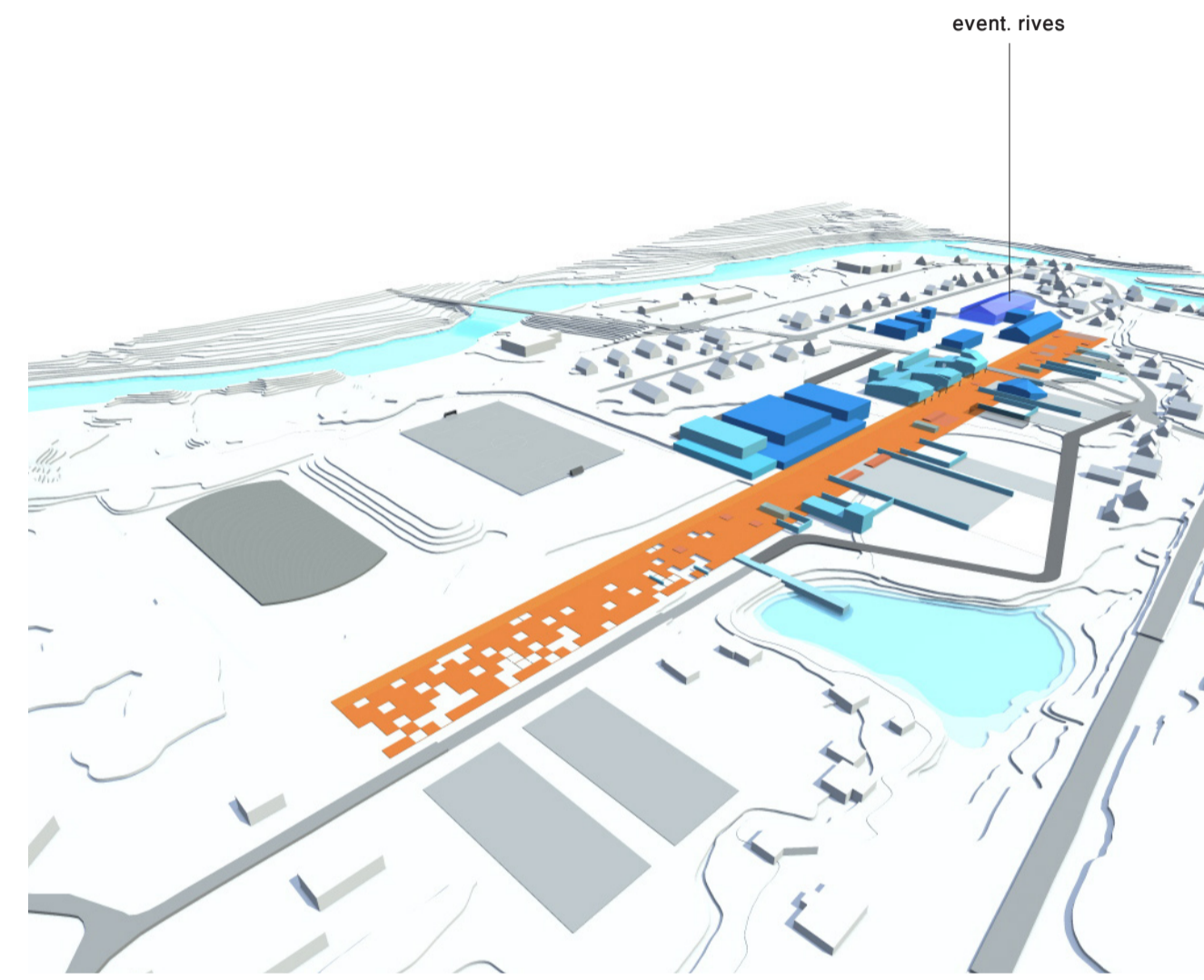
2. Tunet

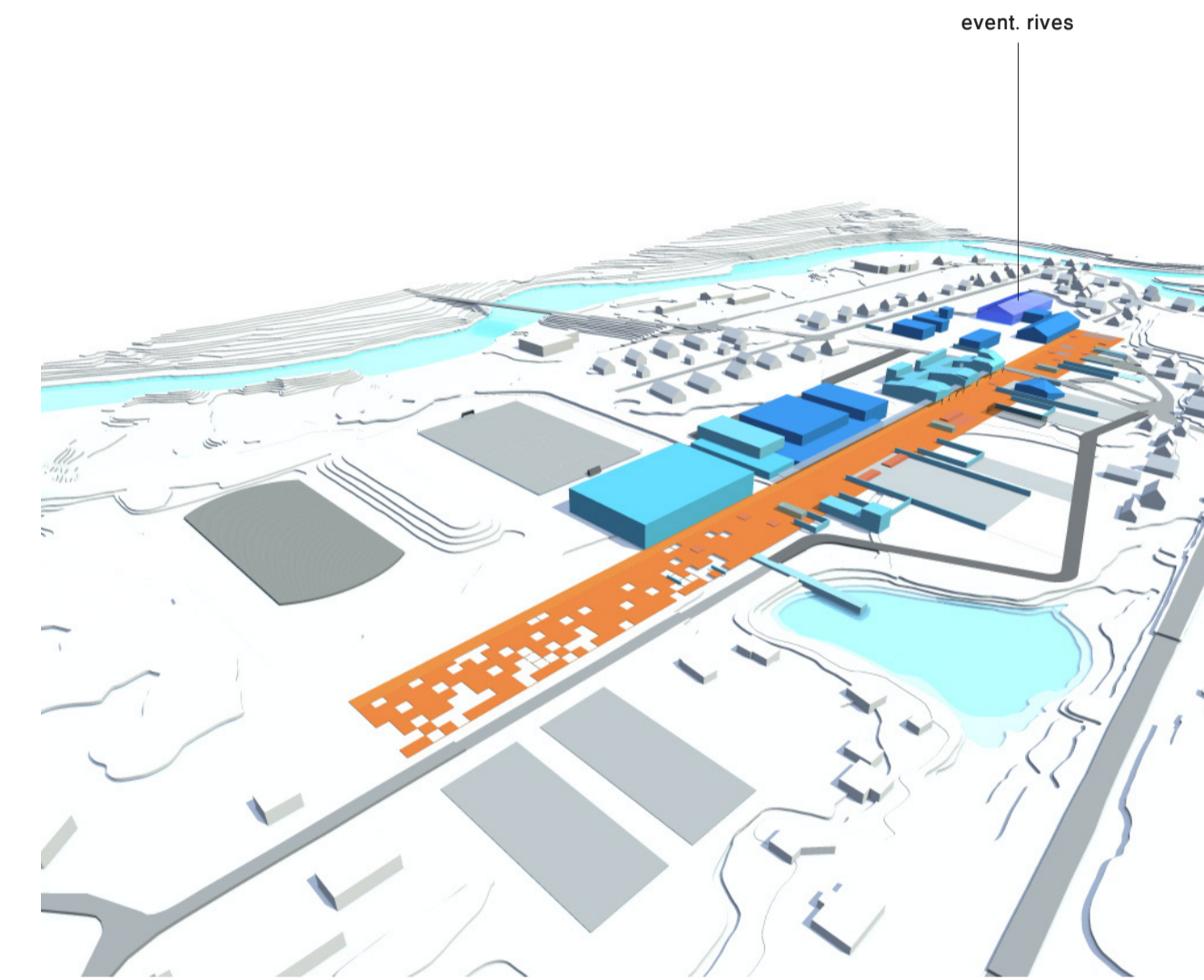
3. Veien • Serviceveien • Kunstgressbanen

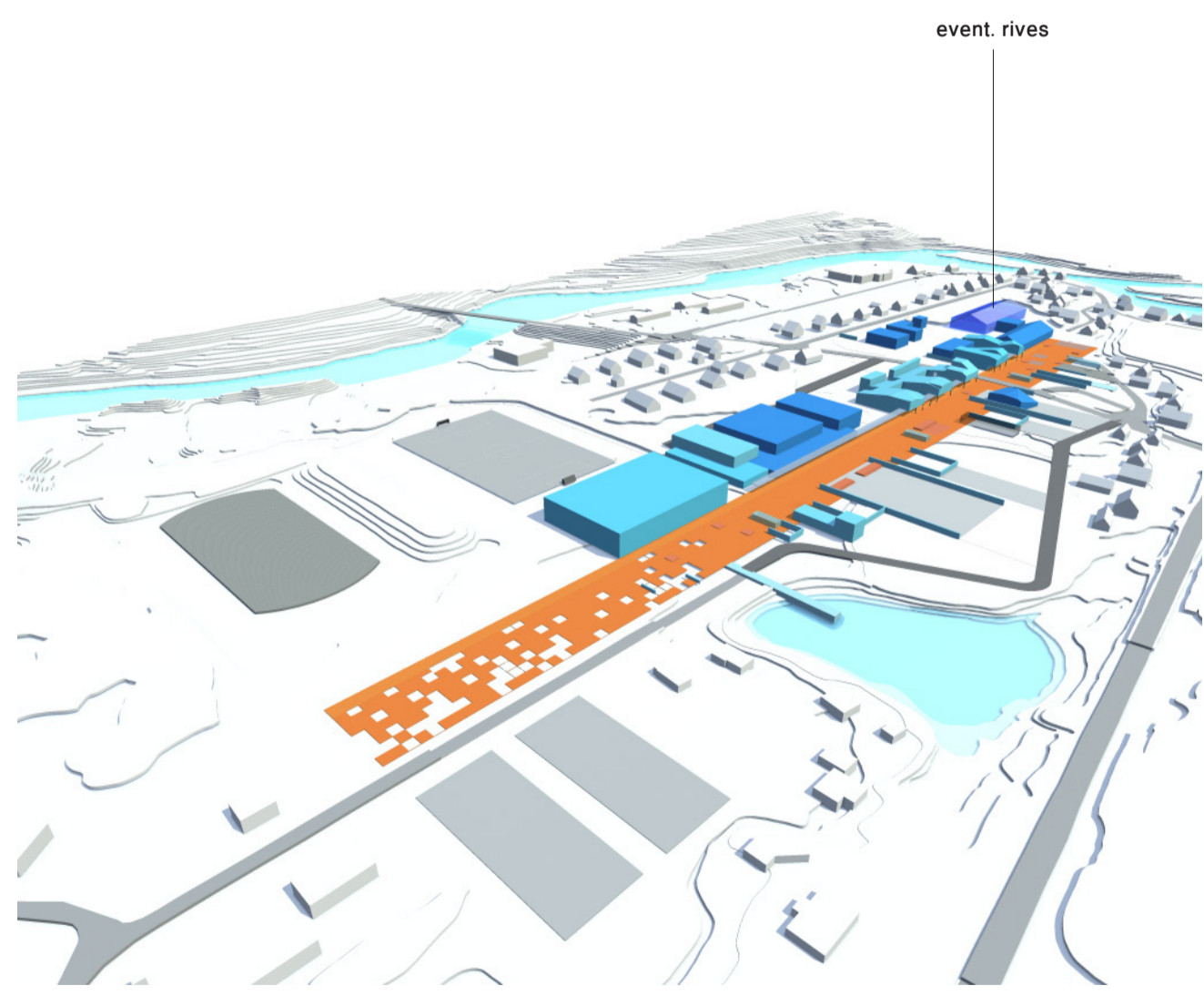
4. Ute Anlegg • Idrett Bygge

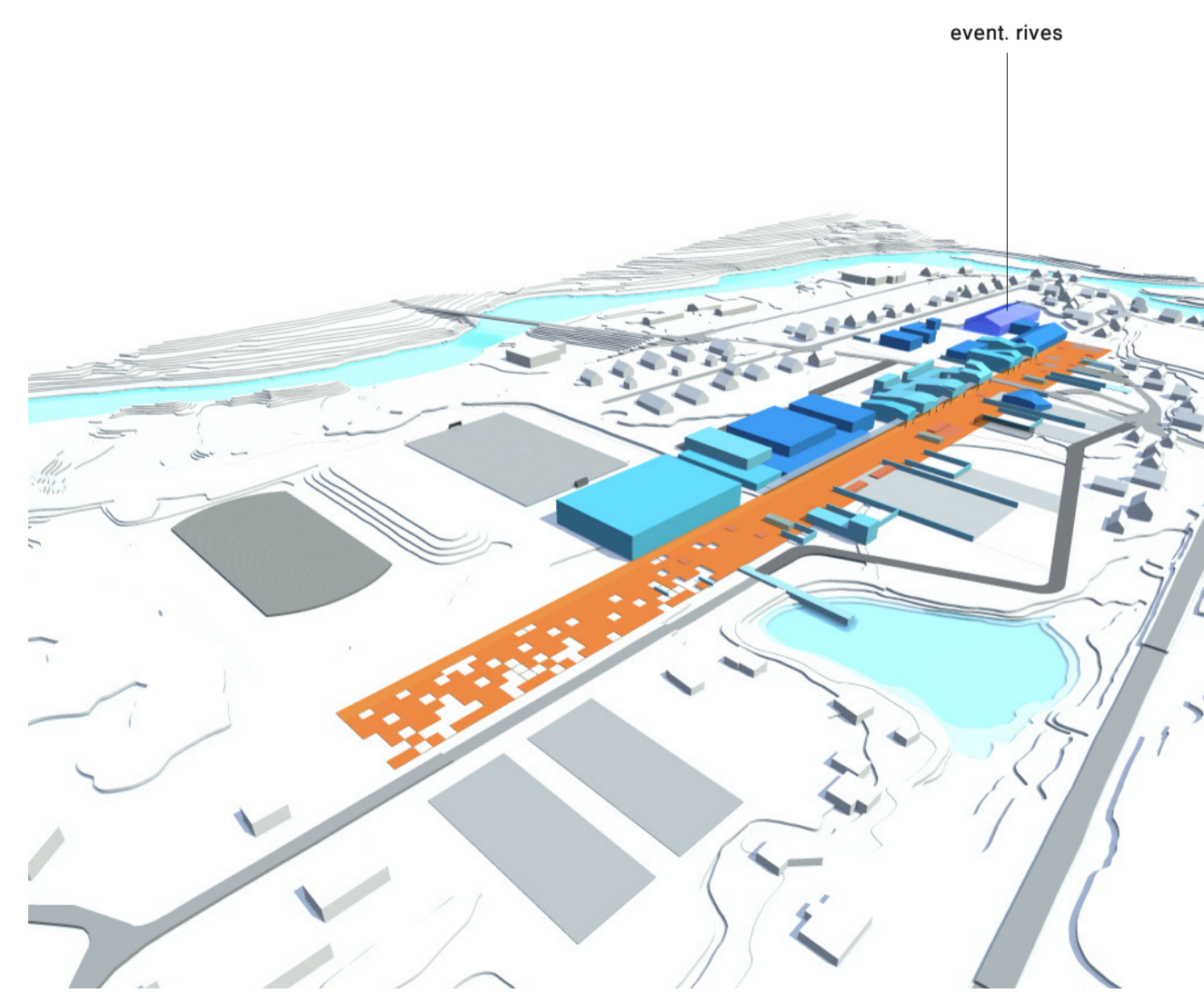
5. Skole Bygg • Ute anlegg • PP

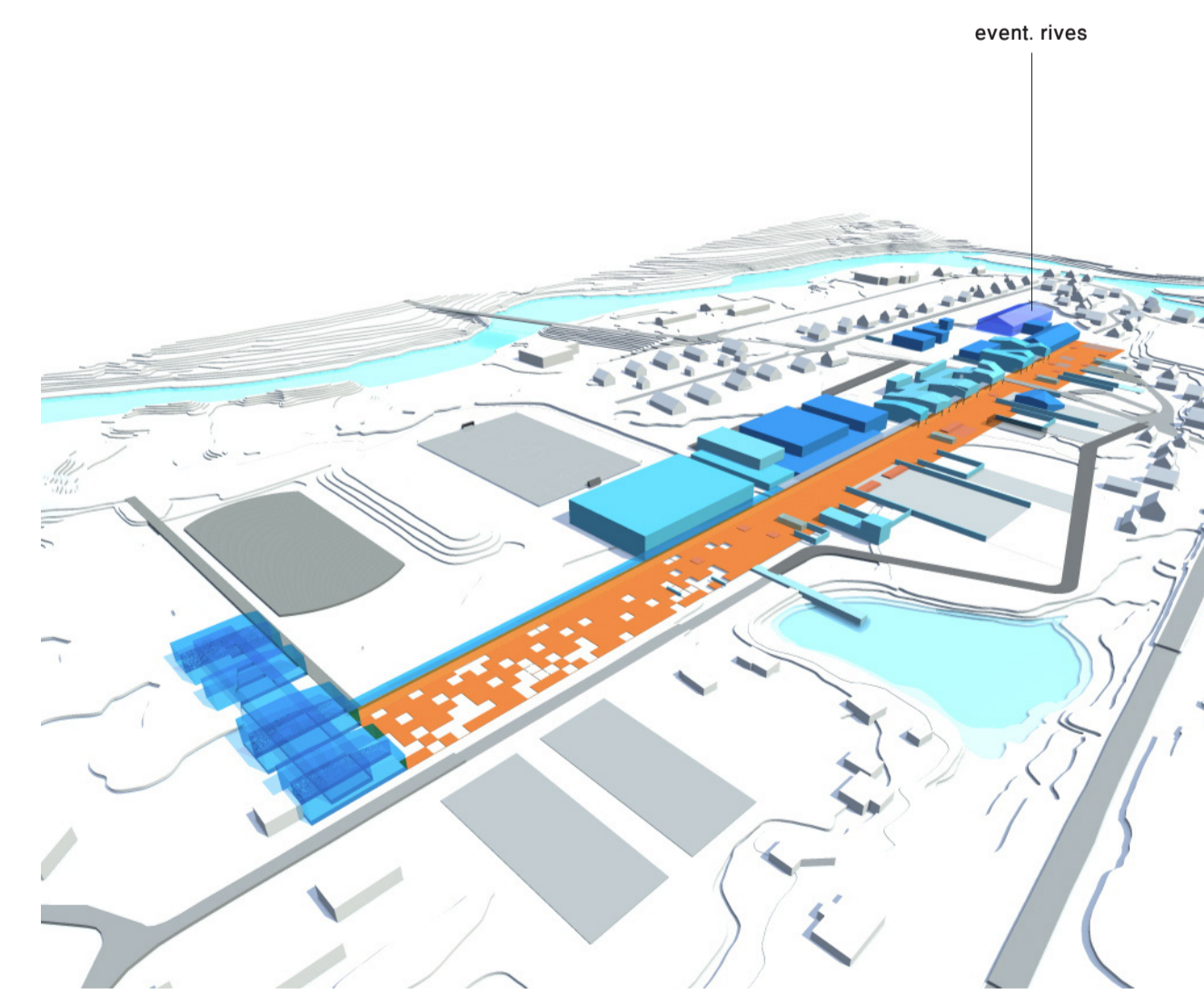
6. Fotballhall

7. Skole bygg

8. Kultur Skole

9. Videregående Skole / Høyskole

GJENNOMFØRINGSREKKEFØLGE

Området vil utvikles over tid. Det er derfor viktig at kommunen på et tidlig stadium gjennomfører de tiltak som gir området kvalitet og tilrettelegger utbyggingen på en strukturert og helhetlig måte. Dette oppnås ved å etablere TUNET som det første og sterkeste kvalitetsskapende tiltaket:

1. TUNET etableres først
 2. Veien og serviceveien etableres (og flytting av kunstgressbanen)
- Etter dette er det stor valgfrihet mht hvilke funksjoner man vil prioritere, evt om man vil bygge flere av tiltakene parallelt, avhengig av behov, økonomi og politiske prioriteringer.
3. Deler av utearealet og deler av bebyggelsen (f eks barne- skole og/ eller ungdomsskolen)
 4. Videreutvikling av bebyggelsen og utearealene (f eks barnehage og kulturskole)
 5. F eks bygging av fotballhall
 6. Videreutvikling av bebyggelsen og utearealene (f eks videregående skole el høyskole)

BÆREKRAFT

TUNET = ENERGIKILDE
TUNET kan utvikles til en vesentlig energikilde for området. Vi foreslår at man i forbindelse med etablering av TUNET benytter hele arealet (bortsett fra skogsområdet i nord) til å etablere jordvarme og at man borer for dette samtidig. TUNET utgjør et stort areal som vil kunne gi betydelig tilskudd til oppvarming av arealene. Man kan også vurdere om noe av denne varmen skal benyttes til å holde TUNET snøfritt gjennom vinteren, og på denne måten unngå snømåking av området.

LAVENERGIBYGG

Ved bygging av lavenergihus/ passivhus vil behovet for oppvarming være betydelig redusert i forhold til dagens behov.

AREALEFFektivITET = BÆREKRAFT

Prosjektet åpner for at man kan bygge tett og arealeffektivt. Dette er det viktigste tiltaket mht bærekraft. Jo mindre man bygger, jo mindre energi går med til produksjon av bygg og til drift av bygg.

LITE SOLBELASTNING PÅ FASADER

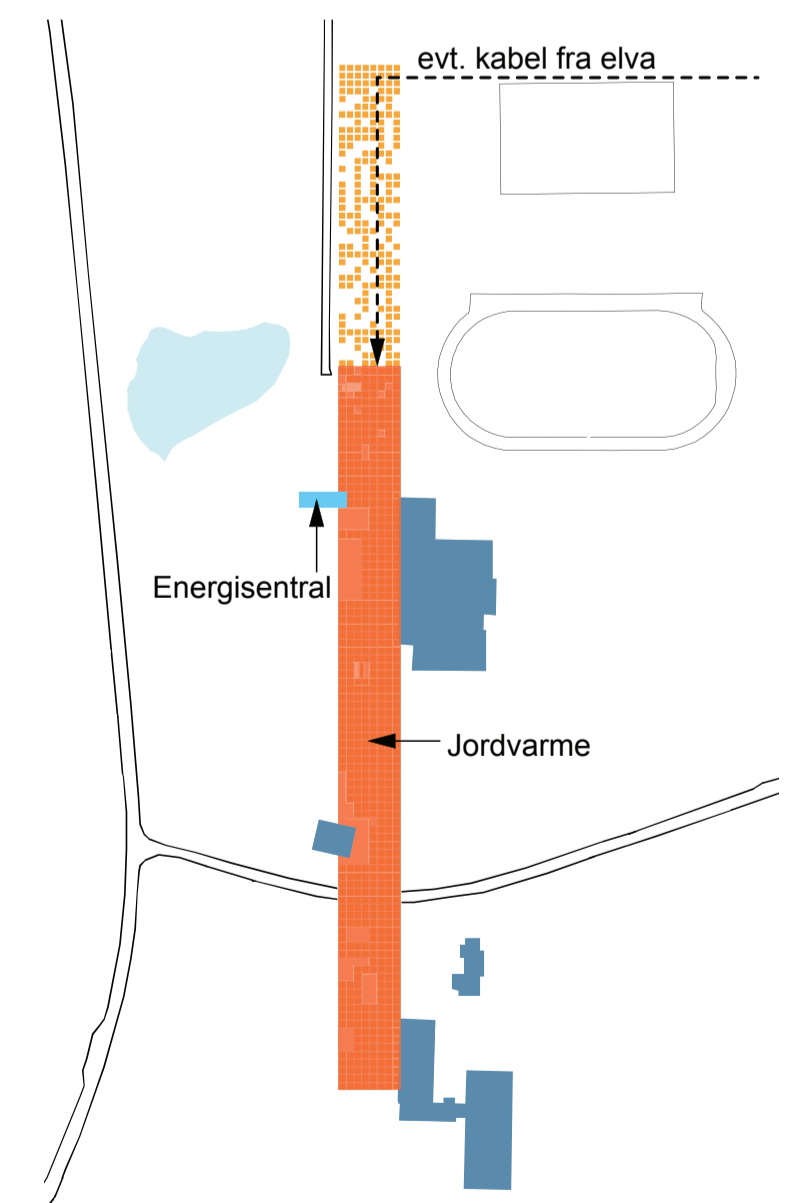
Bygningsmassen er utformet og plassert slik at det er minst mulig fasader mot sør, samt at det er vegetasjon inntil mange av fasadene til bygningene. Dette demper solbelastningen på bebyggelsen. Det er foreslått begrenset med vindusareal mot øst og vest i 2 etasje. I 1 etasje er det foreslått store vinduer mot vest, men her vil 2 etasje kraget ut og ta mye av sollyset.

LOKALE BYGGEMATERIALER

I neste fase bør det også utredes bruk av lokale materialer. Dette gir både lokal tilhørighet og sparer miljøet.

VEGETASJON

Selv om noe vegetasjon fjernes, er det satt av relativt store areal til ny vegetasjon. Dette er viktig på flere måter: skaper trivsel og skjermende rom, positivt mht takling av forurensning i det lokale utemiljøet, skjermende på bebyggelsen etc.

Energiplan

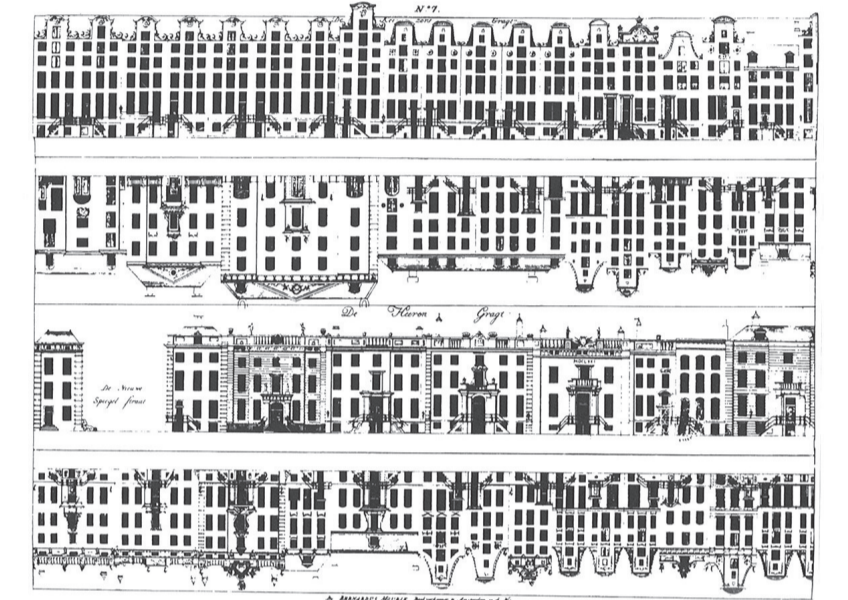
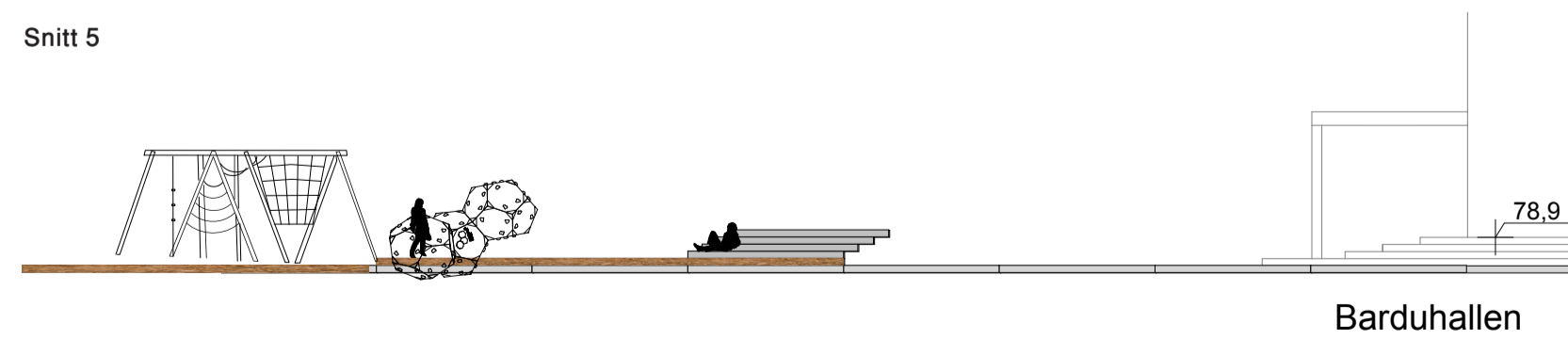
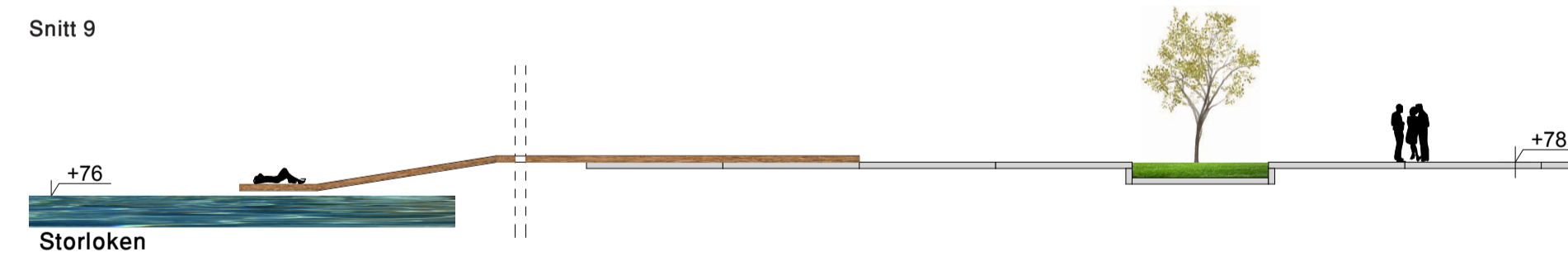
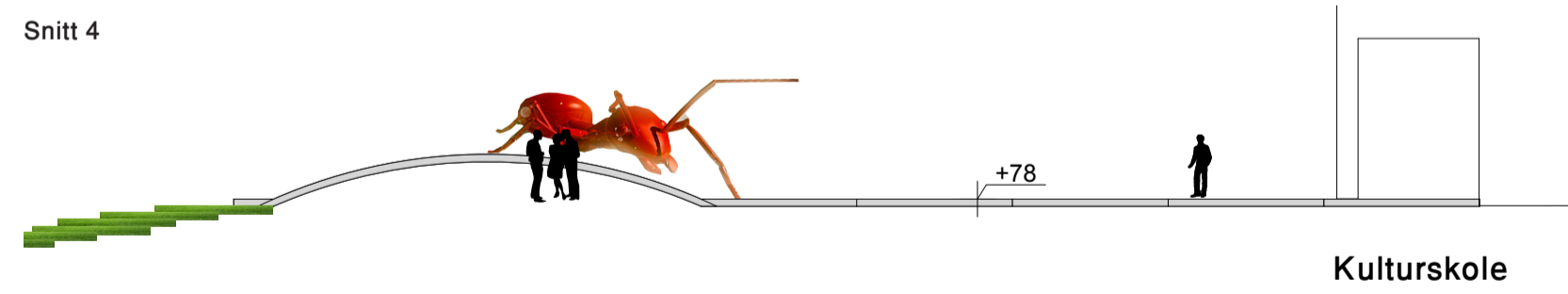
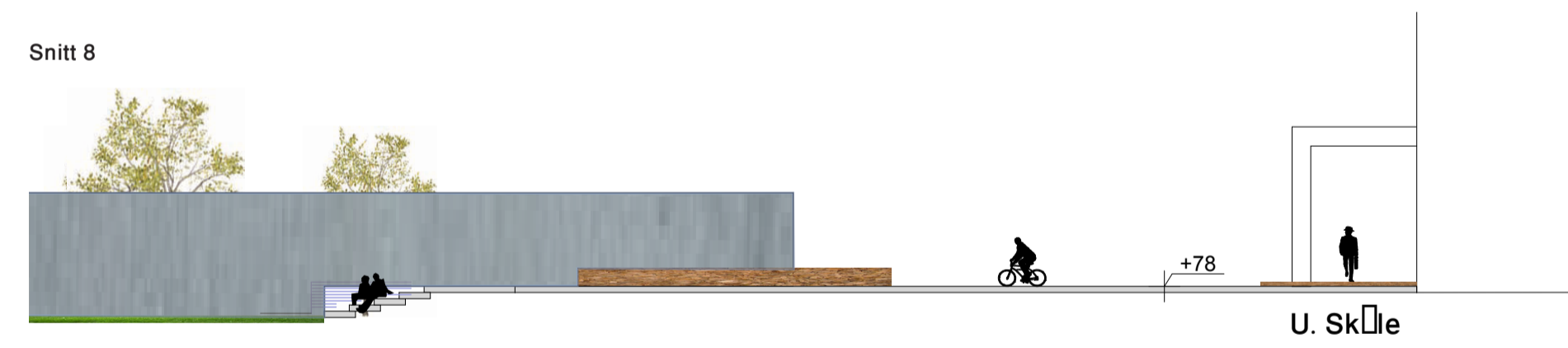
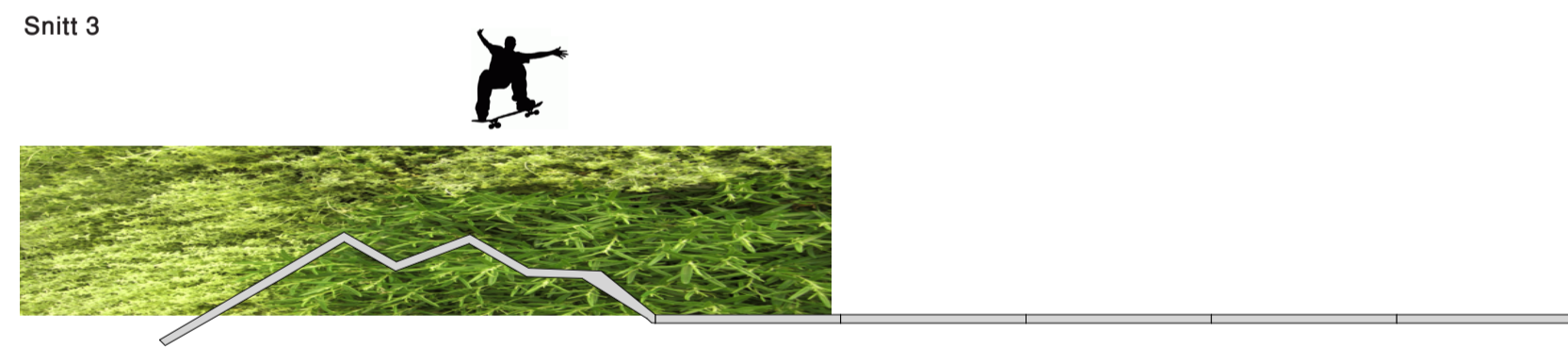
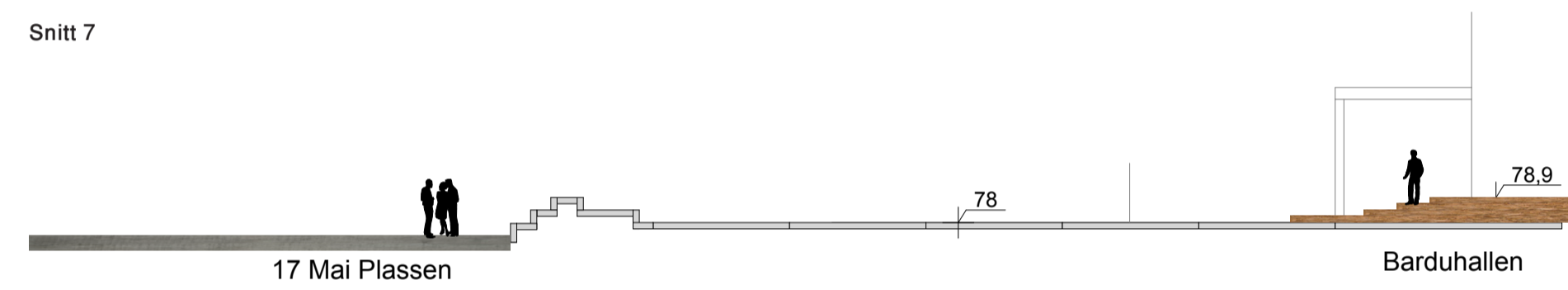
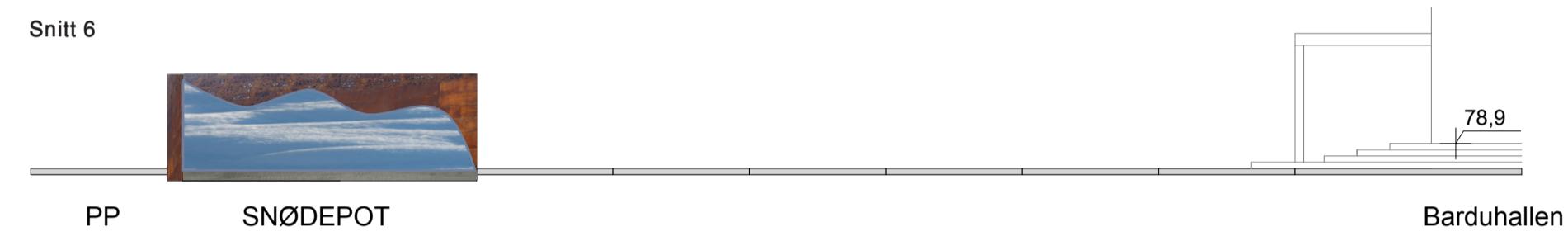
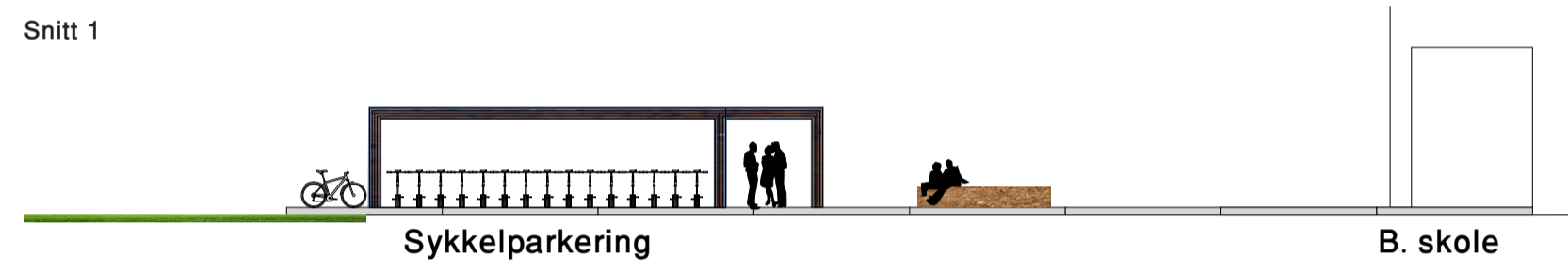
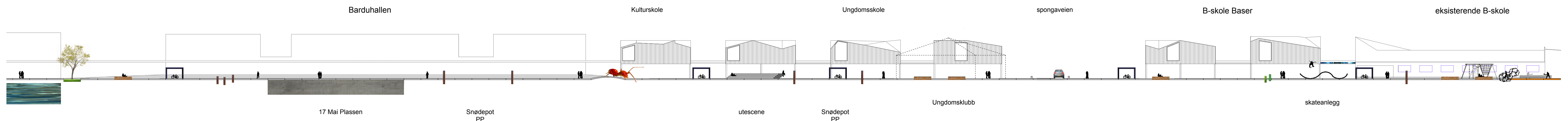
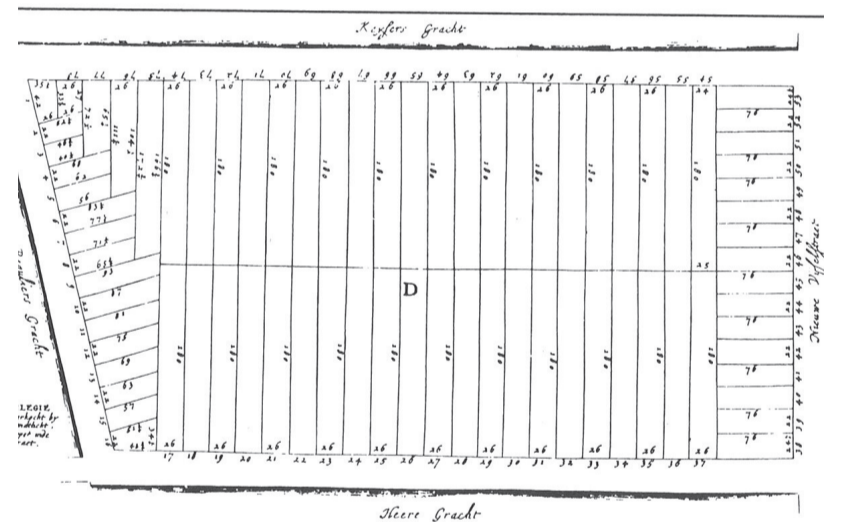

Fig. 1024. An eighteenth-century engraving, showing the facade of houses lining the Hønen canal.

Promenade
 Man kan også se på TUNET som en slags promenade, hvor bygningene danner en bakvegg i det offentlige rommet. I forkant av bygningene har man promenaden som både binder byggingene sammen på langs, men også henvender direkte utover mot utearealet og det offentlige fellesrom, her ikke i form av havet, men et hav av lekeplasser, ballbaner og andre aktivitetsområder – og kommunikasjon i form av "Veien" og til videre E6, som er en viktig del av Bardus offentlige rom.